

DOMOLJUB

Š I E V. 51.

V LJUBLJANI DNE 23 DECEMBRA 1931

LETO 44

Cena 38 Din za celo leto. Za inozemstvo 60 Din. Posamezna številka 1 Din. V inseratnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din. Izhajajo vsako sredo. Spisi in dopisi naj se pošiljajo Uredništvu »Domoljub«, naročila, reklamacije in inserati Upravništvu »Domoljuba« v Ljubljani.

SVETA NOČ —

*Skrivenostno zvezde sijejo,
svetlobo svojo lijejo
na polja, na ravnice,
kjer bliskajo se plamenice.*

*Prihaja angel z glorio:
Ze vaška cerkvice žari,
pastircev truma v nji kleči,
zaziblje Jezusa Marija,
se k Njemu stiska jaguje belo,
da Otročička bi ogrelo.*

*Ubrano peveci zapoje
in le jazelcam se dim driguje.*

BLAŽENA NOČ

*Pobožno kmetje molijo,
vsak sanja svetl mir nočoj,
kmetice v božji hlevce zro
in prosijo: »Otrok naj moj,
o Jezus, hodi za Teboj,
naj bo ponižen kakor Ti,
ki se rodil si v štalici!«*

*Zvonovi glasno zabrne,
daritev je minila že,
a vsak, ki je pri maši bil,
je milost čudežno dobil:
Odnasa božji mir s seboj,
saj Jezus rojen je nočoj!*

RESNE MISLI ZA PRAZNIK BOŽJE LJUBEZNI

»Trgatev žaluje, trta hira, vsi vzdihujejo, ki so bili veselega srca.

Nehalo je veselje bobnov, prejenjalo je vriskanje veselih, utihnil je ceter sladki glas.

Med petjem ne pijejo vina, greuka je pijača njim, ki je pijejo.

Dežela žaluje in vene in peša.

Zakaj dožela se je od svojih prebivalcev okužila, ker so postavili prelamljati, pravico preobračali in večno zavezo raztrgali. — Iz. 24, 4—6.

★

»Ker ni spoznanja božjega v deželi, se kletev, laž in morija in tatvina in preštevovanje enako povodnji razliva in kri še za krvjo preliva. — Oz. 4. 2.

★

»Nujte zdaj, bogatini, razjokajte se in tarnajte nad stiskami, ki pridejo na vas. Vaše bogastvo je preperelo in vaša oblačila od moljev razjedena. Vaše zlato in srebro je zarjavelo, in njuna rja bo pričala zoper vas in razjedla vaše meso kakor ogenj. Nabrali ste si zakladov v zadnjih dneh. Glejte plačilo, ki ste ga utrgali delavcem, kateri so poželi vaša polja, vpije; in klici ženjeev so prišli do ušes Gospoda

nebesnih čet. Gostili ste se na zemlji in se naslajali, napasli ste svoja srca na klavni dan. Obsodili, ubili ste pravičnega — ne upira se vam. — Sv. Jakob, 5—26.

★

»In ker niso imeli za vredno, da bi se držali spoznanja božjega, jih je Bog prepustil sprijenemu mišljenju, da so počeli, kar se ne spodobi, polni vsakršne krivičnosti, hudobnosti, lakomnosti, zlobnosti, polni zavisti, ubijanja, prepira, zvišč, malopridnosti; podpihovavci, klevetniki, Bogu sovražni, nasilniki, ošabneži, bahači, izmišljevalci hudobij, staršem nepokorni; brez pameti, brez zvestobe, brez ljubezni, brez usmiljenja... — Rim. 1, 28—31.

★

Po obilnosti ste gledali, in glej pomanjkanje je prišlo; v hišo ste nosili, in sem tisto iz nje popihnil. Zakaj tako? govori Gospod vojskinih trum. Zato, ker je moja hiša zapuščena. — Hag. 1. 6. 9.

★

»Ako Gospod ne zida hiše, zastoj delajo, ki jo zidajo; ako Gospod ne varuje mesta, zastoj čuje, kdor ga varuje. — (Ps. 126, 1. 2.)

★

»Čista in pred Bogom in očetom neomadeževana pobožnost je ta: obiskovati sirote in vdove v njih nadlogi in neomadeževanega ohraniti se pred svetom. — Jakob, 1, 27.

★

»Delajte pokoro!... Sekira je že nastavljena na korenino. Vsako drevo, ki ne rodi dobrega sadu, se izseka in vrže v ogenj... Kdor ima dve suknji, naj da eno tistemu, ki je nima; in kdor ima jedi, naj stori ravno tako... Vsaka dolina naj se poviša in vsaka gora in vsak hrib naj se poniža; kar je krivega bodi ravno, in kar je ostrega, gladka pot! In vse človeštvo bo videlo zveličanje božje. — Iz pridige sv. Janeza Krstnika ob Jurdanu.

1

Milosti in veselja polne božične praznike želita naročnikom in prijateljem

**Uredništvo in uprava
„Domoljuba“**

Jože Podslivniški:

SVETONOČNI MIR...

Sveti večer z vso svojo nebeško poezijo je pokrival naravo. Mrak je bil legel na zemljo, na nebu so blestele zvezde, izza temnih meglenih hribov pa je začel vzhajati mesec. Po zemlji je ležal sneg in nad poljanami se je dvigala prosojno-bela meglena mesečina. Temne gore so nemo dvigale svoje bele vrhove...

Slamnate strehe vaških koč so se lesketale kot okovane v srebro in posute z dragocenimi biseri. Drevje je ječalo pod težo debelega snega in mraza. Zdaj pa zdaj je zapela huda kraška burja svojo divjo pesem in hotela odnesti s seboj slabotne slamnate strehe. Po kočah so se stiskali ljudje okrog gorskih peči. Stari očanci so pripovedovali pravljice in bajke iz davnih dni in iz devete dežele, otroci so poslušali napol zaspani napol radovedni, očetje in starci so strastno vlekli iz svojih dolgih pip, matere in gosposdinje so premišljevale, če je že vse pripravljeno za sveti dan, babice pa so prebirale v suhih sklenjenih rokah molke in njihove ustnice so neprestano šepetale pobožno molitev. V kotu vsake tudi najubožnejše koče je mirno trepetala mala lučka. Tu so bile na vse mogoče načine olepšane jaslice, na katerih so dremani ob jaslice oprti papirnati pastirji, čuvaji bethlehemskih čred, drugi pa so navidez hiteli vsi veseli proti hlevcu.

Tu in tam je dišalo po sobah po kadiču. Na belo pogrnjeni mizi je ležal poprtnjak, katerega je gosposdinja umetno okrasila s ptičkami in drugimi testenimi okraski: Povsod v družinah je vladal mir, ki ga prinese s seboj sveti večer... Skrivnostni mir, sreča zemljanov. Tudi naravo je objela tista svečana tihoča, ki nima primere v naravi, tihoča najskrivnostnejše besede človeškega srca; komaj je čuti pritaženo dihanje upognjenih vej, prelom suhljadi; vse drugo je v prsi zaprta melodija, ki je ne slišiš z ušesi, občutiš jo s srcem.

Narava je trepetala od beline, čez to bogastvo lepote pa je bilo razlito srebro lune. V malem zvoniku cerkve sv. Vida sta zapela slabotna zvončka in naznanjala sveti večer. Zvonova sta odmevala v samotne vrhove; težko sta dosegla z glasom zadnje luči samotnih hiš. Stari cerkovnik Luka je zvonil s smehljajočim se obrazom sveti večer ali sveto noč, njemu je bilo vse eno. Kako bi se ne bil smejal? Zvonenje mu ni prizadajalo truda in — zadovoljen je bil. Kdo bi mogel prešteti, kolikokrat je že zvonil na male zvonce, odkar opravlja svojo službo pri sv. Vidu.

Mrzlo je bilo. Na rokah je imel velike rokavice, zavij je bil v star kožuh, polhovka pa mu je varovala glavo in ušesa in ni ga zeblo. Zato se je zadovoljno smehljaj. Ni se bal zimske burje, ki je včasih privršala čez gorske vrhove v dolino. Se na misel mu ni prišlo,

da bi burja odnesla zvonove in njega; to, tega ni mogla storiti, kajti sv. Vid je stal v mali kotanji že stoletja in še danes stoji.

Daleč po dolini se je tedaj videlo; vasi so ležale zavite v mirno mesečino, pokrite s sinjim polmrakom. Po kočah so bila okna razsvetljena in so gledala kot male zvezdice v tiho noč...

In starec Luka je zvonil sveti večer. Všeč mu je bilo to delo in zvonil je dolgo, dolgo, da so ljudje nehotе zapazili to posebnost. Ni bilo težko to delo, zvonenje. Roke so bile od starosti že slabotne in tresle so se kot starcu, ki ga zapuščajo telesne moči. Z glavo je kimal gori in doli kakor je ravno vlek za rokami in pazno je poslušal, da sta zvonova lepo ubrano pela. Saj je zvonil sveti večer že petdesetič v svojem življenju in morda, kdo ve, tudi zadnjikrat. In zdelo se mu je, da pojeta zvonova tisto lepo in mило pesem: mir ljudem na zemlji... Mir... Mnogo spominov se je budilo Luki v tihem in skrvnostnem večeru ob priljubljenih glasovih zvonov in božične pesmi. Skoro je pozabil, da zvonil.

In zvonova sta pela in pela... Burja pa je odnasala njune glasove po dolini nad bele strehe srečnih koč. Po vsej dolini je zvenela angelska pesem »mir ljudem« ter legala na belo zemljo...

Spomini... Ni bilo vedno tako. Tudi Luka je bil nekoč mlad. In takrat ni bil to, kar je sedaj. »Luka je pijanec«, so pripovedovali ljudje in resnico so govorili. Toda Luka je tajil in dejal: »Ni res, opravljate me... Tedaj je umrl cerkovnik pri sv. Vidu in Luka je prosil za službo. Toda ljudje mu je niso zapuščali, ker jim ni bil všeč.

»Luka je pijanec.« so se oglasili jeziki, in ko jim je Luka ugovarjal, je slišal isto pesem: »Luka, ti si pijanec, kaj naj počnemo s teboj?« In zastonj je hodil okoli premožnejših gruntarjev, iskaje prijateljev in podpornikov, ki bi uslišali njegovo prošnjo. Brez uspešno je prosil odpuščanja za svojo napako, brez uspešno se je rotil, da se poboljša, zastonj je obljubljal pokorščino, zastonj je prisegal, da ne poskusi več žganja. Vse zamanj, vedno isti glasovi, isti odgovori: »Luka je pijanec, on ni vreden te službe, ne, ne, on ni za to službo. Luka je pijanec.« In zopet: »Pi-

janec se izpreobrne, kadar se — —.« »Res, res ne moremo, ne moremo...«

In Luka je jokal na skrivnem in se od jeze in žalosti — napil... Potem pa je zopet taval okrog in prosil in obetal in prisegal in zopet prosil. To so bili odločilni dnevi njegovega življenja. Končno je le omečil trda srca.

»Žganja ne več.« so mu zabičali vaščani, »sicer — sicer si izgubljen.« In on jim je v radosti, skrbeh in pomislekih prisegal, da se bo odpovedal žganju. In postal je cerkovnik, skrben, marljiv, varčen, skratka: poboljšal se je. Ni ga več premotila pijača in bil je povsod vesten.

Pusti so bili samotni dnevi na gori. Gorska samota: majhna cerkvica, lesena mežnarija s stajo, nekaj njiv in sadni vrt. Okrog in okrog pa je bila planjava, poraščena z grmovjem, v podnožju gore črna gozdič in niže doli pa je bila lepa zelena dolina s svojimi mirnimi vasmimi, polnimi življenja in veselja. In tam na gričku je sameval Luka s svojo staro materjo, sameval je mesece in leta. Ob jasnih solčnih dnevih je gledal v prijazno dolino, sanjal o preteklih dneh, o življenju in veselju in tesno mu je postalo pri srcu... No, sčasoma se je le privadil samoti, a vendar ne popolnoma. Neutešljiva želja ga je gnala nazaj v dolino in res je spočetka pogosto zahajal nazaj. Zaželel si je žganja, vzbudila se je stara strast z neutolajljivo žejo. Pot z gore v dolino je bila dolga in strma in Luka se je spustil po njej. Ko pa je prišel v vas, se je premagal, ker se je spomnil svoje obljube, ki mu je pripomogla do kruha. Spočetka se je težko premagoval, a sčasoma se je privadil.

In kadar se je prikazal v vasi, so se odprla vrata te ali one krčme in kmalu so se pojavili na pragu pijani obrazi njegovih nekdanjih sopivcev. Strašne so bile te prikazni! Ko so opazili Luko, so jeli vpiti: »Glejte, gorski samotar! Pridi, bratec, pridí, mi ga pijemo, ha, ha...« Njihov smeh je bil surov in glas neprijeten. Luka se jim je molče umaknil. Spomnil se je, da je v njihovi družbi zapravil mnogo dragocenega časa in tudi dokaj cvenka. Spomnil se je, da je neumno preživel lepe mlade dni, prodal svoje zdravje, svoje življenje, dobro ime in skoro svojo — srečo... Zato je bežal, bežal in oni so se mu smejali. Sčasoma se je le privadil enakomernemu življenju na gori. Sadni vrt mu je nudil dosti sadja, predvsem sliv in stara mati mu je nabirala brinje. Skuhal si je izvrstno slivovko in brinjevca in — pil. V dolini pa so jeli povpraševati njegovi bratci: »Kje je Luka? Nič več ne pride, boji se. Čudno, čudno. Ni ga več, izmodroval si je. Izmodroval? Hm.«

Modni moški štofi

za obleke, zimsko sukno za suknje in modne suknjiče v veliki izbiri

Janko Češnik-u

Lingarjeva Ljubljana Stritarjeva

In Luka se je res — izmodroval...

»Luka, Luka, ne pij,« ga je svarila mati. Vse zastonj. Slivovka je bila dobra, močna in Luka jo je pridno srkal. Luka je bil sam in mir je imel.

»To je tvoja poguba, tvoja smrt,« mu je prigovarjala mati in skrivala ključke ter zapirala žganje. Skoro ni bilo zanj več pomoči.

In vendar je prišla rešitev, nepričakovano čudna, toda skoro edina rešitev. Stara strast do žganja se je znova povrnila in čedalje bolj obvladovala slabotnega Luko...

Sveti večer je vladal po zemlji, kot danes. Po vsem mu je bil podoben: lep, mesečen, mrzel... Luka je tedaj hitro odzvonil sveti večer, potem se je pa napil in obležal na postelji. Starka je poleg njega molila, goreče molila. Za njo ni bil lep tak sveti večer. Pri prižgani luči je čula in molila, a Luka se je v težkih sanjah premetaval po postelji.

»Luka, Luka, ti boš zapravil svojo in mojo srečo,« je tarnala starka in si brisala solze.

Takrat je nekdo potrkal na okno.

»Brž, brž, obhajilo,« je zaklical tujec.

»Kam pa?« je spraševala prestrašena starka.

»V Strugo. Stara Grčarica. A, a!... O, za božjo voljo... Luka, Luka, obhajilo.«

Luka se je predramil in čemerno obrnil na postelji.

»Moj Bog, Luka, hiti, staro Grčarico greste obhajati.«

»Aaa,« je zmajal Luka z glavo in spal dalje z zevajočimi usti.

»Luka, Luka, ne obotavljaj se, mudi se, Grčarica je stara...«

Tedaj se je Luka zdramil in vprašal popolnoma trezno: »Grčarico?«

Zunaj je tujec zopet potrkal in vpil: »Brž, brž...!«

»Da, da, takoj,« mu je odvrnil Luka, si mel oči in se oblačil v debelo zimsko suknjo. Poiskal je palico in druge potrebne reči in popolnoma trezen odšel v dolino...

Gospod je šel v borno kočo, noseč mir in tolažbo hrepeneti duše... Glas zvončka je odmeval od golih debel po gozdu... Med belim drevjem se je vila snežena steza v vas. Zdelo se je, kot bi bila nalašč zanj pripravljena, tako lepa je bila bela pot...

Na belo pregrnjeni postelji je ležala stara Grčarica. Vsa je bila onemogla in srta od težkega dela, starosti in bolezni. Nekaj starih ženic je stalo ob postelji, po hiši pa so stali drugi vaščani ter pričakovali, kdaj zaslisi zvonček...

In prišel je Gospod v hišo... Sveti mir je vladal v izbi; vaščani so molili, potem pa so se razšli na svoje domove.

Luka je ostal z duhovnikom v sobi. Ob postelji je klečala belo oblečena deklica in zakrivala obrazek v blazino; z belo rutico pa si je brisala solze. Bila je zala Anka...

»Hvala Bogu, zdaj sem pripravljena,« je vzkliknila starka in Anka je bridko zajokala.

»Ne, ne,« je rekla Anka in zakrila zopet obraz v materino odejo.

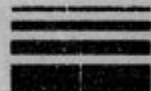
»Ne jokaj, saj sem te preskrbela...« Sape ji je zmanjkalo in prenehala je govoriti...

»Vse bo Bog poskrbel, jo je tolažil duhovnik.

»Res, vse,« je pritrdila starka. »Njegova volja naj se zgodi.«

Nastala je smrtna tišina...

Luka je opiral oči v Anko; vsak vzdih in ktenje lepe Anke ga je zabolelo v duši in se

zamisli... Bil je priča mnogim enakim prizorom, a nikoli ni še tako živo občutil tuje boli kot danes. Zakaj pač?

»Anka,« je spregovorila starka, položivši ji koščeno roko na lepe črne lase in njena suha roka se ji je tresla, ko je govorila: »Anka, pijanca nikar ne jemlji, pijanca ne. Spomni se name. Pijanca ne.«

Bog ve, zakaj je prav sedaj tako govorila? Umolknila je in Anka je močneje zajokala.

»Nikdar,« ji je Anka zašepetala.

Stara Grčarica se je spomnila svojega življenja, katerega je preživela ob strani svojega moža. Ranjki Grčarec je bil pijanec in je tudi kmalu umrl...

Pogovor je močno pretresel Luko. Vstal je in ni premaknil oči od Anke... »Obljubila je,« mu je šumelo po glavi. Z duhovnikom sta se poslovila in odšla...

Pozno je stopal Luka domov in premišljal...

»Pijanca ne,« tako je govorila mati hčeri. Zdelo se mu je kot bi hotela reči: »Luko ne jemlji...« Spomnil se je, kako jo je dohitel na poti, ko se je vračal iz doline. Ni bil pijan, a ona mu je govorila o pijancih, mu očitala pijančevanje, da ga je peklo v duši in ko

se je vrnil, je od žalosti zopet — pil. Od tedaj je Luka noč in dan na nekaj mislil. Zelo nemirne misli so mu plesale po glavi. In tedaj je skoro vedno pozabil na pijačo.

»Kaj boš vedno sam, Luka?« ga je spraševala mati. »Oženi se, Luka, čas je že.« In Luka je rad poslušal mater.

»Da, da, še ta predpust,« ji je pripovedoval.

In že je imel v mislih vso srečo prihodnosti: mirno, srečno življenje, možno samo v mislih. In danes? Zakaj je prav tedaj vprič njega svarila Grčarica svojo hčer: »Pijanca ne.« In Anka je obljubila in gotovo bo izpolnila zadnjo željo svoje matere... In o vsem tem je premišljeval... Utrujen je prišel domov in hotel zopet piti — toda ne — danes ni mogel.

Stara Grčarica je umrla... In potem?

...Luka se je oženil. Snubil je, poskrbel vse potrebno in zavezali so ju: njega in Anko. Pa saj je bil pijanec... Ne, ne. Pobiljšal se je, prodal žganje in po nekaj mesecih sta bila srečna... To je bila njegova rešitev. In ko se ga je Anka oklenila okoli vratu, mu pogledala globoko v oči, ga je prosila: »Luka, ne pij! Spomni se, kaj si mi obljubil. Kajne, nič več ne boš pil.« Luka se je veselo in zadovoljno

Srečen slučaj

in

rešeni boste vseh skrbi!

Podvizajte se z nakupom

srečk za gradnjo katedrale

Dobrodelnega društva sv. Vincencija v Beogradu

in sicer še danes!

Kljub težkim gospodarskim razmeram si morete zagotoviti ta srečen slučaj, ker nabava teh srečk zahteva zelo majhno vlogo, ogromni dobitki pa opravičijo vsako žrtev!

Dobitki:

Žrebanje	2 po Din 2,500.000 . Din 5,000.000	Žrebanje
1. maja 1932	2 po Din 500.000 . Din 1,000.000	1. maja 1932
	10 po Din 100.000 . Din 1,000.000	
	100 po Din 10.000 . Din 1,000.000	
	Skupni iznos dobitkov . Din 8,000.000	
	Glavni dobitek Din 5,000.000	
	Najmanjši dobitek . . . Din 10.000	

CENE SREČK: CELA Din 100.—, POLOVICA Din 50.—, ČETRT Din 25.—

Srečke prodajajo:

vse kolekture, denarni zavodi, rimsko-katoliški župni uradi, cerkvene ustanove, dobrodelna društva itd.

GLAVNA UPRAVA:
Beograd, Ulica Jovana Ristića 20

PODRUŽNICA:
Zagreb, Trg Kralja Aleksandra 8

nasmejati in ji znova obljubil: »Ne boj se, dušica, jaz ne pijem.«

»Res, dragec?«

»Res, ti sreča moja...«

Včasih se mu je zdelo, da so stekli dnevi in z njimi leta kakor kazalec na uri. Pokopal je med tem svojo mater, ki je učakala vsaj nekaj dni sinove sreče. Namesto nje je dobil hčerko. In zopet so stekla leta... Postaral se je, da sam ni vedel kdaj in postarala se je tudi Anka. V sreči in miru teko dnevi hitro, v nesreči so dolgi kot večnost. Pretekla so

leta — in danes je zopet sveti večer. In Luka je dolgo zvonil in obujal spomine...

Zeblo ga je. Burja je vršala od gorskih vrhov. Sveta noč je ležala na zemlji... Zvonova sta utihnili, njune glasove pa je burja odnašala po mirni, tihni dolini...

Luka je skrbno pogledal, če so cerkvena vrata dobro zaprta in potem je odšel v hišo.

V izbi sta ga pričakovali mati in hči. »No, Luka, zakaj si pa danes tako dolgo zvonil?« ga je jela spraševati žena.

»Hm, zakaj? Veš, draga moja, davni spo-

mini so se mi budili, ko sem prisluškoval mojim dragim zvonovom, ki vsako leto na sveti večer tako skrivnostno pojo, da se oglasi v moji duši pesem, sladka pesem, ki ne izzveni. In lepi so bili ti spomini, vedno lepši, čim dalje sem zvonil... Mir ljudem...«

Duše srečne družinice so se topile v sladkih čustvih svete noči. Priroda tam zunaj pa je ležala v globokem snu in izžarjala veličasten mir po svoji lepoti in po svoji melodiji, skriti v srcu njenega bistva, pojoči le miru željnimi in miru vrednim...

PO SVETU

Katoliška cerkev

s Duhovne vaje za najbolj potrebne. Apostolski nuncij za Holandijo je v pripravo za zadnje velikonočno sv. obhajilo organiziral duhovne vaje za katoliške članke diplomatskih zastopstev. Vodil jih je p. Briere D. J. v Haagu. Udeležili so se jih poslaniki, konzuli in drugo uradništvo diplomatskih zastopstev petnajstih narodnosti. Na veliki četrtki je apostolski nuncij vsem — 64 po številu — podelil sv. obhajilo.

s Prošnja sv. Očeta usmiljenim srcem. Spričo velike bede, ki radi gospodarske krize in pomanjkanja dela vedno huje narašča po vsem svetu, se sv. Oče s posebnim Apostolskim pismom obrača na vernike in jih z očetovsko ljubeznijo prosi, naj v dejanju pokažejo svoje krščansko usmiljenje in ne zapirajo vrat pred reveži. Da bi bila porazdelitev darov uspešnejša, naroča sv. Oče škofom, naj organizirajo Dobrodrelna društva.

s Brez carine in davkov. Prebivalci cerkvene države Vatikanskega mesta imajo dvakrat cenejše življenje kakor Rimljani in sploh Italijani. Življenjske potrebščine na vatikanskem ozemlju so proste carine in davkov. Plačajo n. pr. za kilogram kave do 25 Din, v Rimu pa stane skoraj 90 Din, za kg sladkorja v kockah 5 Din (v Rimu stane do 18 Din). Tobak in cigarete so na vatikanskem ozemlju cenejše za 60 odstotkov itd. Kratkotamo potrebuje Italijan liro, Vatikanci pa shajajo s centezimi. Pod takimi razmerami bi lahko cvetelo tihotapstvo. A stražniki pred vrati ob stolnici sv. Petra poznajo osebno vse vatičanske prebivalce in tihotapski zaslužek je onemogočen. Samo kardinali, ki stanujejo izven Vatikana, imajo kot cerkveni državljani pravico prinašati v Rim za osebno porabo namenjene potrebščine, nakupljene na vatikanskem ozemlju.

Italija

s Pod tujčevim jarmom. V Vipavi so se balilci naučili laško sramotilno pesem proti Jugoslaviji, katero v pesmi kličejo »Čukoslavija« in proti vipavskemu dekanu Breitenbergerju, ki da ga bo treba ubiti, prej da ne bo miru. Tako reč so se naučili v balilškem društvu ali v avantgardi fantički, ki so še pred par leti slusali krščanski nauk v šoli, otroci slovenskih staršev. To skrupucano pesem so tulili javno po trgu. Baje jih je potem ustrahoval in po službi ozmerjal neki laški oficir, ki se mu je gabilo poslušati take izbruhe fašistične mladinske vzgoje. — Znan trik fašističnih

OTRPLI UDJE *naglo ožive*

Brez odlašanja se morete naglo osvoboditi bolečin in otrplosti v členkih in mišicah. Rabite nalahno malo SLOAN-OVEGA LINIMENTA — brez utiravanja, brez odlašanja. Takoj boste čutili njegov topli pomirjajoči učinek. Bolečine prenehajo.

Rabite SLAON-OVO mast proti revmatizmu, išiasu, bolečinam v križu, bolečinam v hrbtu, bolečinam distorzije in kontuzije in proti vsem vrstam boleznim v mišicah.

Dobiva se v vseh LEKARNAH in DROGERIJAH

SLOAN-ov LINIMENT

odpravi bolečine

županov in tajnikov je naročanje tiskovin za občinske urade. Nekatere tiskarne dajejo tem gospodom provizijo od naročil. Da bo provizija čim večja, naročajo gosposodje velikanske skladanice tiskovin in si vedno umišljajo nove formularje za blagor domovine. Ko se novi formularji uvedejo, se stari požgo v občinski peči. Tako se godi, da gredo iz občinskega premoženja letno težki tisočaki samo za nepotreben papir. Nadzorni uradi tega nič ne skušajo preprečiti. Čim prej bo slovensko ljudstvo na beraški palici, tem bolje za slavo in čast fašistične Italije. — V Vipavi je bivši župan privarčeval okroglo pol milijona denarja. Fašisti so po prevzetju občine vnovčili še za kaka dva milijona občinskega imetja. Vse to so zafrčkali, tako da so zdaj že zadolženi, seveda na črno srajco, ampak na uboga kmeta. — Nedavno so razne idrijske rudarske družine (17 po številu) prosile rudniško upravo za stanovanje v erarskih hišah. Rabili so nova stanovanja bodisi zato, ker so družine narastle, bodisi ker so bila stara stanovanja slaba in vlažna. Rudniški komisar Plinio Muto je izjavil, da bo dal stanovanja samo takim, ki si menjajo priimke.

s Značajnost italijanskih vseučiliških profesorjev. Te dni je izdala fašistična vlada naredbo, da morajo vsi srednješolski in univerzitetni profesorji v Italiji položiti prisego fašističnemu režimu, fašistični Italiji in fašizmu. 25 univerzitetnih profesorjev se je tej odredbi uprlo in ni hotelo položiti prisege. To so bili najboljši italijanski profesorji, med njimi se nahaja tudi sloviti profesor Mario Carara, ki je na turinskem odru nasledil glasovitega Cezarja Lambrosija. Profesor Carara je oženjen s hčeruko pok. Lambrosija in je v sorodstvu z Julijem Ferarrom. V nekaterih univerzitetnih središčih je ob priliki po-

laganje te prisege prišlo do resnih spopadov vmed dijaki in policijo. Dijaki so protestirali proti takemu postopanju fašistične vlade. O usodi profesorjev še ni nič znano.

s Konfinirana v lastni vasi je bila gospa Pavlina Srebotnjak, žena trgovca v Lokvi na Krasu, in sicer za dobo 2 let. V tem času se ne sme ganiti iz domače občine brez dovoljenja orožnikov. Gospa je bila klicana pred prefekturno komisijo v Trst, kjer so ji izrekli policijsko svarilo. Obdolžena je, da je neki materi z očesom namignila, naj nikar ne pošilja svojega otroka v italijanski otroški vrtec. Čeprav je mati sama izjavila, da to ni res, je bila gospa obsojena. Fašisti so se hoteli znesti nad nekom, ker je število otrok, vpisanih v vrtec padlo več kakor za polovico. — Konfiniran je v Campobasso v Južni Italiji Ignacij Križman iz Gorice, bivši učitelj, sedaj vodja odvetniške pisarne pri dr. Medveščku. Konfiniranca je spremlja v prognanstvo njegova soproga. G. Križman je bil konfiniran za tri leta.

Bolgarija

s Doli s krvosesi in morilci. AA. V središču bolgarske Sofije, posebno pred vseučiliščem in narodno skupščino so bile velike demonstracije študentov proti predavanjem bivšega ministrskega predsednika Cankova. Okoli 2000 študentov, med katerimi je bilo mnogo komunistov, je zahtevalo, da se Cankov odpusti. V predavalnici Cankova so študentje razbili pohištvo in napravili znatno škodo. Pri spopadih z nacionalističnimi študenti, ki so branili Cankova, je bilo več oseb ranjenih. Poslanci kmetijske stranke so vedno na novo bodrili študente. Pri spopadih s policijo je bilo 20 oseb ranjenih s sabljami. Poslopje parlamenta so morali zaščititi z

močnimi policijskimi oddelki, trg pa so izpraznili gasilci z brizganjem vode. Studentje so klicali: »Doli s krvosomom in morilcem Cankovom!«

Austrija

s Krvav spopad v Voitsbergu pri Gradcu. Dne 16. decembra zvečer je prišlo do krvavih spopadov med socialnimi demokrati, ki so imeli zborovanje v Voitsbergu, in med žandarmerijo. Orožniki so dobili povelje, da preiščejo občinski urad, v katerem so res našli 120 ročnih granat in večjo množino razstreliv. Ko so socialni demokrati, ki so ravno imeli zborovanje, slišali o tem, so hitro prišli pred mestno hišo, kjer so se orožniki še nahajali. Neki demonstrant je izrgal orožniku puško in nato ustrelil. Lahko je ranil orožnika in ubil neko učiteljico. Nato je tudi orožništvo streljalo in smrtno zadelo komunističnega agitatorja Grolmanna. Več oseb pa je bilo ranjenih, med njimi neki šolski ravnatelj in neki narodni socialist. Se'e ob 1 zjutraj je nastal mir.

s Zanimiva preredina razsodba. Pred graškimi poročniki je stal 18. t. m. znani nemški fašistični voditelj dr. Pfrimmer. Naši čitatelji se gotovo še spominjajo, kako je ta mož nedavno hotel s pomočjo obojestrane hajmverovske organizacije odstraniti sedanje avstrijske oblasti in izročiti vladno v Avstriji popolnoma v roke nemškemu fašizmu. Postopanje dr. Pfrimmerja smatrajo za veleizdajo. Veleizdaje je bil ta voditelj z ožjnimi tovariši tudi obdolžen. Porotniki, ki so bili sami hajmverovci, so pa Pfrimmerja popolnoma oprostili, s čemur so dali njemu, kakor vsem podobnim političnim pustolovcem pravico za nadaljnje pustolovščine. Obtoženci so bili takoj po razglasitvi obojstri izpuščeni in že v socialni dvorani so si posadili na glavo hajmverovske klobuke. Prebivalstvo pa je »narodne mučenike« po graških ulicah živahno pozdravljalo.

Španija

s Usoda kraljevskih konj. Kakor poroča belgajzaka »Politika«, je španska vlada na javni dražbi prodala vse konje bivšega kralja Alfonza. Pokupili so jih španski plemenitaši, kraljevi prijatelji, ki so nato konje zastropili, da nihče ne bi mogel več jahati živali, na katerih je jezdilo Nj. Vel. španski kralj.

Belgija

s Proti katoliškim šolam so začeli nastopati belgijski socialisti. V Belgiji imajo uradne državne ali lajske šole in katoliške šole. Državne šole država povsem vzdržuje, katoliškim pa daje letno podporo. Zdaj zahtevajo socialisti, naj se ta podpora katoliškim šolam črta in pričakujejo, da jih bodo v tem podprli njih framaonski bratci svobodnjaki. Zahteva socialistov je krivična in za državo škodljiva.

Priloga se prvi slovenski zavod

Vzajemna zavarovalnica Ljubljana

v lastni palači ob Miklošičevi in Masarykovi cesti

PODRUŽNICE:

Celje, Palača Ljudske posojilnice, Zagreb, Starčevićev trg 6, Sarajevo, Aleksandrova cesta 101, Split, Ulica XI. puka 22, Beograd, Poincaroeva 2

va, zakaj po navadni statistiki za l. 1929 je bilo na državnih šolah 429.717 učencev, v katoliških pa 405.760 učencev. Kar tiče stroškov, stane državo vsak učenec v katoliških šolah 504 franke, na državnih šolah pa 792 frankov na leto. Dežela prihrani torej s katoliškim šolstvom 115 milijonov na leto. Na katoliških šolah je za 3000 učiteljskih moči manj nego na državnih in vsaka katoliška učna moč stane državo 14.300 frankov, na državnih šolah pa 19.600 frankov. — Pa kaj rdečkarjem korist države, ko pa je radi katoliških šol brezverski babilon v nevarnosti.

Svedska

s Bela vrana Svedska vlada je edina, ki ni ostala samo pri besedah za razorožitev, marveč je to pričela tudi izvajati. Opuščila je vojno mornarico. Oklopno ladjo »Niobe« je podlonila organizaciji za podpiranje brezposelnih, ki bo na ladji urešila stanovanja za šest sto družin. — Čudno, da imajo Švedi pred zunanjimi sovražniki tako malo strahu.

Kina

s študenti imajo besedo. Zadnje dni čitamo v časopisju, da strahuje na K tajskega 80.000 dijakov vso deželo. Djaki demonstrirajo proti Japoncem, ki jim hočejo odtrgati važno Mandžurijo in kličejo na vojno. Napadajo dejansko člane kitajske vlade in vladna poslopja, zoperstavljajo se oboježenim silam, ki strelja vanje. Veliko dijakov je že obležalo ubitih in ranjenih na ulicah Nankinga. Vsi kitajski državni vrednostni papirji so globoko padli in promet po mestu je ustavljen. Na stotine industrijskih podjetnikov in trgovcev zapuščajo deželo. Vsak dan narašča število brezposelnih, ki ropajo v celih četah po deželi, da si preskrbijo živila. Po cestah patrolira vojaštvo s strojnimi puškami in pa konnica. V tej zmešnjavi Japonci organizirajo neodvisno mandžursko državo in se bližajo velikemu zidu — Pekingju.

Japonska

s Vesela vest. Pogajanja, ki jih je vodila tokijska padškofija z ostalimi katoliškimi škofi, so dospela do ugodnega zaključka. Konec meseca novembra je izšla prva številka prvega katoliškega te nika na Japonskem »Nippon Katoriku Shinbun«, ki bo kot skupno glasilo japonskih katolikov nadomestil vse dosedanje male liste. Urednika novega lista sta Candau, ravnatelj tokijskega semenišča, in Ugolino Noll, ravnatelj frančiškanske tiskarne in založništva v Saporu. Prva številka novega tednika je bila prodana v 10.000 izvodih.

Amerika

s Prisotnost duha rešila 600 otrok. V kinu v Newyorku je izbruhnil 10. decembra med predstavo požar, kar je povzročilo silen strah ter zmedo med deco. Službujoči stražnik je ohranil toliko prisotnosti duha, da je pozval otroke, da so si podali eden drugemu roke in na ta način je pripeljal iz gorečega kina 600 nepoškodovanih otrok, ki bi bili sicer zgoreli, se zadušili, ali pa bi bili postali žrtev gneče. s Razno. V Clevelandu so umrli: Agata Gregorič roj. Simončič, Hrvat Janez Po-

povič, peličen mož, Franc Pucelj iz vasi Reber fare Zuzemberk in Janez Cvitko iz vasi Mihoc fare St. Jernej. — V Jolietu je preminula Terezija Goršič, rojena Papež. — V West Aliquippa Pa. je zaspal v Gospodu Jožef Zagar, doma iz vasi Zagorski vrh, fara Javor. —

s Zob za zob. V Washingtonu je sodnik obsodil mizarja Johna Cartona iz Mayrlanda, ki je pretepel svojo ženo, na sledečo kazen: Johna Cartona se priveže h kolu, policist pa mu ima odšteti 20 udarcev z bičem po nagem telesu.

Drobne novice

V poljsko Varšavo potuje romunski zunanji minister Chika. Gre sklepaj prijateljske pogodbe.

Francoskega maršala Franchet d'Espèraya je sprejel naš kralj Aleksander v Parizu.

Se bolj hočejo omejiti vvoz v Italijo fašisti.

O predstoječih spremembah v italijanski vladi poroča časopisje.

Zobel pada angleški denar.

Opozicija je zmagala z veliko večino pri zadnjih volitvah v avstralski parlament.

Težko ranjene dijake so metali skozi okno policisti pri demonstracijah v bolgarski Soliji.

Nad 40 milijard frankov izdatkov izkazuje francoski državni proračun.

Na 28 milijard merk se ceni zadolženje Nemčije v inozemstvu.

Druga za drugo propadajo mnoge nemške, pa tudi francoske podeželske banke.

Vsocio 67.844 milijonov frankov so dosogle zlate zaloge Francoske banke.

Dviga se cene surovega masla na Danskem.

77 konkurzov je bilo otvorjenih v novembru v Avstriji.

Potopila se je italijanska vojna ladja »Teseo«, bivši avstrijski »Herkules«. Bilo je 36 mornarjev mrtvih.

Pokojnino hoče dati madžarska vlada svoj čas radi ponarejanja denarja obsojenemu princu Windischgrätzju. Niso preveč rahločutni.

Mac Donald, angleški ministrski predsednik, baje odpočuje za en mesec v Indiji.

Demonstracije brezposelnih so bile v Parizu.

Nektega okrajnega načelnika v Indiji sta ustrelili dve tamošnji dijakinja. Se že začenja.

Novo špansko vlado je sestavil Azana. Ima samo okrog 20 glasov večine v parlamentu.

Romunskemu parlamentu je predložen zakon, ki predvideva prisilno znižanje starnine za 20%.

400 industrijcev v severni Franciji hoče ob koncu leta zapreti tovarne. Novih 100.000 brezposelnih.

Varno nalozite svoj denar v
Vzajemni posojilnici
v Ljubljani, poleg hotela »Union«.
Obrestovanje najugodnejše.
Posojila proti vknjižbi na posestva, proti ooroštvu i. t. d.

KAJ JE NOVEGA

Nove hišne številke

imate na svojih domovih, dočim ima na a upravnika v Vašem naslovu za „Domoljuba“ še staro številko. Prosimo Vas, da nam v svojo lastno korist lahko naznanite premembo v hišni številki in sicer tako le: Doslej s m prejemal „Domoljuba“ na številko . . . , odsej naprej imam novo številko . . . (Podpis in naslov): Ne pozabite navesti stare številke!

d Današnja številka je zaradi praznikov izšla en dan prej, kot navadno. Zaradi tega smo morali nekatere prepozno došle dopise odložiti za prihodnjo številko.

d V inozemstvo je odpotoval dne 15. t. m. Nj. Vel. kralj Aleksander. Od dne odhoda pa do povratka v domovino ga nadomešča ministrski svet.

d Petdesetletnico je obhajal oni dan znani ljudski slikar iz Ljubljane g. Franc Mrčun. Naj ga Bog ohrani še mnogo let!

d Božično zborovanje Slomškove družbe bo 29. t. m. ob 9 v ljubljanski uni-onški dvorani. Na dnevnem redu so tudi štiri važna predavanja.

d V proslavo 60 letnice pisatelja g. župnika Finžgarja je priredilo jugoslovansko akademsko društvo. Danica v Zagrebu lepo proslavo. Igrali so tudi Finžgarjevo dramo »Razvalina življenja«.

d Občni zbor Kmetijske družbe se vrši 30. t. m. ob 11 dopoldne v Mesnem domu v Ljubljani.

d Pa je le šlo. Dolgo časa so bili vsi poskusi za zgradbo nove katoliške stolne cerkve v Belgradu zamanj. Veliki načrt se ima sedaj zahvaliti za uresničenje belgrajske občini, ki je brezplačno odstopila v ta namen parcelo, ki meri 5000 kvadratnih metrov. Parcela leži baš v bližini onega zgodovinskega prostora, kjer je v preteklih stoletjih stala katoliška škofija cerkev. Prostor leži nedaleč od Kalimegdana, te priljubljene belgrajske promenade. Stavbišče ni sicer v sredini mesta, vendar pa na takem prostoru, ki bo po novem regulacijskem načrtu belgrajske občine postal žila glavnega prometa. Tu bodo zgradili novo pristanišče ob Donavi in nov kolodvor za vlake, ki gredo proti severu. Poleg tega bogo cesto, ob kateri leži stavbišče, razširili za 10 do 15 metrov.

d Kako bo izgledala belgrajska katedrala? Katedrala bo zgrajena po načrtih arhitekta Wenzela iz Dortmundu (Nemčija), ki je bil izmed 130 vposlanih soglasno izbran za I. nagrado. Sloj cerkve je moderen ter napravlja silen in veličasten vtis. Pogled nanjo se da primerjati z ono skalo, o kateri je Kristus dejal: »Na to skalo bom zidal svojo cerkev in peklenska vrata je ne bodo premagala.« Prednja stran katedrala bo 55 metrov visoka, dočim bo ostalo poslopje visoko 45 metrov. Nad katedralo se bo dvigal pozlačen križ, ki bo visok 10 metrov. Dolga bo katedrala 65 metrov, široka pa 33 metrov. Na fasadi, ki bo obenem tudi zvonik, bo pet velikih zvonov in razen tega še 23 harmonično uglašeni manjših zvonov. Pred katedralo se bo razširjal plato, do katerega bodo vodila arhitektonsko učinkovita stopnišča. Pred cer-

kviyo bodo zgradili grobnico za belgrajske nadškofe.

d V senat pridejo iz Dravske banovine dr. Vladimir Ravnihar, o. v. e. t. k. v. Ljubljani, dr. Miroslav Ploj, veliki župan v p. o. k. v. Mariboru, dr. Janko Rajar, veterinarski poslanec na Dunaju in dr. Fran Novak, o. v. e. t. k. v. Ljubljani. Vsak izmed naštetih gospodov ima še enega namestnika.

d Trejja seja narodne skupščine se je vršila dne 16. decembra v Belgradu. Glavna točka dnevnega reda je bilo poročilo verifikacijskega odbora o izvoljenih poslancih. Potrjeni so bili vsi mandati, to je izvolitev dr. Brankovića v o. v. e. t. k. v. Beogradu. Ugotovili so namreč, da so se vršile pri volitvah v imenovanem okraju razne nepravilnosti.

Narodna skupščina je sprejela poročilo o potrditvi mandatov z velikim navdušenjem in ploskanjem. Nato so poslanci prisegli.

d Jugoslovanska radikalna kmetijska demokracija se imenuje stranka, ki so jo te dni ustanovili poslanci, izvoljeni na državni listi predsednika vlade g. Petra Zvkovića.

d Trgovsko brodovje Jugoslavije šteje sedaj 180 ladij s skupno vsebino 352.508 ton. Za daljšo plovo je namenjenih 89 ladij s 327.317 tonami, za krajšo plovo 91 ladij s 25.251 tonami.

d 40 delavcem je dalo na zimo dopust podjetje g. Birolla v Zagorju. Kam naj se obrnejo sedaj na zimo ljudje, ki nimajo ne svojega doma ne premoženja?

d Za obisk Primorja. Obiskovalci morja so deležni med božičnimi prazniki 50-odstotnega popusta na državnih železnicah. Vsak poltnik, ki prebije med božični prazniki najmanj 5 dni v kakem primorskem kraju, se s tem popustom lahko okoristi tako, da shrani kupljeni vozni listek za povratek. Isti popust velja za obiskovalce morja tudi vobče v mesecih decembru, januarju in februarju, vendar morajo v tem primeru prebiti na morju najmanj 10 dni.

d Forcniške podpore. V Službenih novinah z dne 6. t. m. je izšel zakon, ki na novo ureja pravice do poročniških podpor za zavarovane člane pri OUZD in njihove svoje. Najvažnejša določila tega zakona so: Za porode, ki so se izvršili 5. t. m. in preje, veljajo neizpremenjena določila iz l. 1922. Za porode od 6. t. m. naprej pa veljajo izključno samo določila novega zakona, kateri določa dve vrsti podpor: a) podpore samo v naravi; b) v naravi in v denarju. Za prve podpore je predpisano 6-mesečno članstvo v zadnjem letu pred po-

rodom, ali neprekinjeno trimesečno članstvo neposredno pred porodom. Kdor ne doseže tega članstva, nima pravice do nobenih dajatev. Za drugo vrsto podpor je potrebno pred porodom 10mesečno članstvo v začnem letu, ali 18mesečno članstvo v zadnjih dveh letih pred porodom. Trajanje poročniških podpor v denarju je skrajšano od 2 mesecev na 6 tednov pred in po porodu, podpora za dojenje pa od 20 na 12 tednov. Podpora za dojenje opremo je določena pavšalno v enkratnem znesku 150 Din in ne po mezdih razredih kot doslej, dočim je podpora za dojenje zvišana od 3 na 4 Din dnevno. Družinski krog je omejen le na ženo zavarovanca, dočim zakonski, nezakonski, pozakonjeni otroci, vnuki, mati in sestre zavarovanca nimajo pravice do nobenih podpor ob porodu. Zena umrlega člana dobi dajatve, če rodi v 5 mesecih po smrti moža, če si je on pridobil zakonito pravico. Žena zavarovanca ima pravico do podpor le takrat, če je bil mož zavarovan v zadnjem letu pred porodom žene 10 mesecev, ali v zadnjih dveh letih vsaj 18 mesecev. Novi zakon je stopil v veljavo dne 6. t. m. — Okrožni urad za zavarovanje delavcev.

d Javske uprava je sklenila, da bo posegla v vprašanje gostilniških cen, tako hrani, kakor plačji. — Opetovano proimog. gostilničarje, naj razmeram primerno kar sami nekaj živčujejo za celokupno t.

d Zdaj pa pojde tudi v Ljubljani za res. V torek 22. decembra se je vršil v mali dvorani Dravske zbornice sestanek zbiravnikov. Razpravljali so o zoravljenju raka.

d Živeži posnemovalci Z ozirom na vladajoče razmere so sklenili mesarski pomočniki v sporazumu z združno mesarjev, da se običajni predpustni ples ne bo vršil.

d Osem in pol kilograma teško vidro je vjel v past lovec g. Pelzhüter v Trobljah pri Slovenjgradcu.

d Proračun viške občine znaša 812.006 dinarjev. Doklade na direktne davke bodo znižali od 60 na 55 odstotkov. Samostojna občinska doklada pa se zviša za 50 par in doklada na pivo za 25 par pri litru.

d Mariberski občinski proračun, ki izkazuje 17.878.639 Din izdatkov in 15 milijonov 205.372 Din dohodkov je bil sprejet.

d Občinske doklade na direktne davke so zvišali v Trbovljah od 78 do 103%.

d 7 jih ima tifus, 3 grižo, 8 pa difterijo v bolnišnici v Murski Soboti v Slovenski krajini.

d Zaznamujte serijo in številko 1000 dinarskih bankovcev, s podpisom izročitelja, da veste, kje ste bankovec dobili, ako bi morda bil neveljaven!

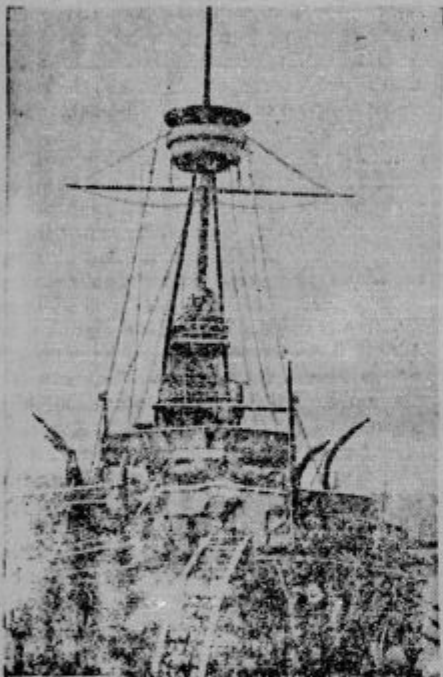
d Volkovi se tudi gibljejo. V zadnjih dneh je zavladal v severni Dalmaciji hud mraz. Zaradi tega so se začeli z Velebita spuščati lačni volkovi. — Te dni se je kmet Joza Barčič iz Jesenovca pod Velebitom vračal domov s polja z vozom, v katerega je bil vprežen konj. Bil je že precejšen mrak. Ko je bil voz že v bližini vasi, je pa konj nenadoma začel rezgetati in se kot divji spustil v dir. Kmet v mraku ni mogel videti, kaj je konja nagnalo v beg, toda v naslednjih trenutkih je zaslišal za seboj tuljenje volkov. Tedaj je še bolj pognal konja, toda bilo je prepozno. Volkova sta bila že spredaj in sta se zaletela konju pod noge, tako da je nesrečna žival padla po tleh. V naslednjem hi

... pespolka v ... (ole) ...

Novi predsednik japonskega ministrskega sveta, vodja konservativne stranke, Cujoshi Inukai, ki zahteva energično politiko v Mandžuriji, zlasti pa napram Ameriki, ki jo Japonci smatrajo za svojo največjo sovražnico

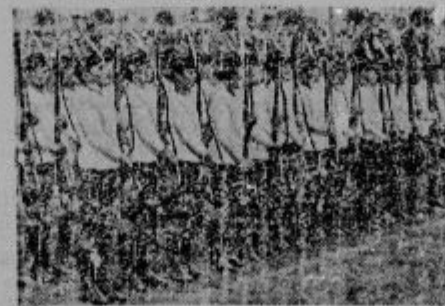
Stare vojne ladje za stacovanja. Švedska vlada je edina, ki ni ostala samo pri besedah za razorožitev, marveč je to pričela tudi izvajati. Odstila bo vojno mornarico. Odlopuo ladjo »Niobe« je poklonila organizaciji za podpiranje brezposelnih, ki bo na ladji uredila stacovanja za šest sto družin.

Naši fantje, ki služijo vojake pri kraljevi gardi v Belgradu. (Imena so med božičnimi voščili.)

Dr. Pfrimer, ki stoji v Gradcu pred sodniki, pred katerimi se mora zagovarjati zaradi puča, ki ga je poizkusil septembra meseca tega leta.

Madjarska mladina se vežba v vojaških vajah. Ker Madjarska ne sme imeti vojske, so uvedli obvezen pouk v vseh vojaških vajah za mladino. Vsak mladnik do 21. leta mora biti član »Leventer«, vojaške organizacije. Na ta način je militarizacija Madjarske bolj izpeljana, kakor če bi imela sušno vojsko — pa še stroški so neprimerno manjši...

Enrico Rastelli, Italijan, najbolj sloveci zongler na vsem svetu, ki je igral na vseh evropskih in ameriških pozornicah, je te dni v 35. leti starosti sunil na možganski krvavitvi.

pu sta se volkova spravila na konja. Barčič je bil ves v strahu, kaj bo z njim. Gotovo bi tudi njega raztrgala volkova, če ne bi v tem trenutku privozil nasprotni avto z močnimi žarometi, katerih sta se volkova prestrašila in pobegnila.

d Ker je pred ženo skrtil denar. F. K. je spravil svojo denarnico, v kateri je bilo 4000 Din prihrankov, v slamnjačo svoje postelje, ne da bi njegova žena za to vedela. Njegova žena je pa naslednjega dne izmenjala slamo v slamnjači. Staro slamo je vrgla kravam v hlev. Seveda ni opazila denarnice. Krave so poleg slame pojedle tudi denarnico. Ko je žena zvečer dejala svojemu možu, da bo dobro spal, ker mu je izmenjala slamo, je bil ta ves iz sebe... Kravo bi bil zaklal, ko bi vedel, katera je pojedla denarnico. Toda v hlevu je bilo več krav in revež seveda ni vedel, katera je pojedla njegov težko pridstedeni denar.

d Taksa za vizum za enkratno potovanje na Madžarsko znaša 140 Din.

d Za otvoritev prisilne poravnave izven konkurza je zaprosila tovarna vagonov »Ferrum« v Subotici. Ponuja 50 odstotkov. Od leta 1919 dalje je delala ta tovarna z več sto delavci.

d Poveljevanje Kristusa Kralja. Se-stanek ožega stalnega odbora za evharistične shode v Jugoslaviji je bil v nedeljo, dne 13. t. m. v Zagrebu. Zastopane so bile vse jugoslovanske škofije, bodi po svojih odposlancih, bodi po pismenih poročilih, ki so jih odnosni zastopniki poslali. — Zastopniki posameznih škofij so izčrpno poročali o razveseljivih pojavih evh. gibanja med katoličani v Jugoslaviji v tekočem letu, ki so se očitali v obliki evharističnih shodov in manifestacij na vseh straneh naše zemlje: n. pr. 12. junija v Homcu pri Ljubuškem v Hercegovini (20.000 udeležencev); istočasno v Pridvorju v Konavljih dubrovniške škofije (8000); 29. junija v Omišlju na otoku Krku (4000); 25. in 26. julija v Šibeniku (30.000); istočasno v Visu na otoku Visu (5500); ob prazniku Vnebovzletja Marijinega dne 15. avgusta v Subotici (70.000); v Križevcih (12.000); v Letnici v Južni Srbiji (8000); na Trsatu (5000); v Prnjavoru pri Banjaluki (5000). Poleg tega v Sloveniji večji shodi 14. junija v Nazarju (5000), 2. avgusta v Konjicah (8000), nadalje v Crnomlju, na Ptujski gori, v ljubljanski okolici in mnogo manjših evharističnih prireditvev. Najmanj 180.000 katoliških vernikov je proslavljalo v tekočem letu pri takih javnih manifestacijah svojega Zveličarja v Najsvetejšem Zakramentu. Bogu bodi hvala, pod njegovim blagoslovom je bil doprinesen dokaz, da verska zavest v našem narodu ni tako šibka in da je od nje pričakovati še mnogo lepих sadov.

d Našli so ukradeno monštranco. Naš list je že poročal o vlomilcu Ivanu Magerlu, katerega je prišla mariborska policija v Betnavskem gozdu in ga izročila sodišču na obračun. V zaporu je poklicni vlomilec priznal, da je vlomil v noči od 8. na 9. junija v Studencih pri Poljčanah v samostan skozi okno. Odnesele je iz tabernaklja glavnega oltarja monštranco in dva ciborija. Iz rakve mučenika Fidelisa v stranskem oltarju je uplenil zlato krono in 3 zlate prstane. Magerl je bil radi več vlomov 8. avgusta obsojen na osem let. Sodna komisija je gnala te dni Magerla ne daleč od kolodvora v Slov. Bistrici, kjer so izkopali že precej

pokvarjeno monštranco in jo izročili samostanu. Druge ukradene predmete je Magerl že bil odprodal in je oškodovana studeniška cerkev za dobrih 8000 Din, ki so za vselej izgubljeni.

d Glave dvigajo naprej. Iz Pariza poročajo, da je mednarodna konferenca zastopnikov sladkorne industrije, ki je zadnje tedne zborovala, končala svoje zasedanje. Konferenca je soglasno sprejela predloge za ureditev izdelovanja sladkorja na podlagi načrta, katerega so se vse države obvezale sprejeti in izvajati. Z novim letom se bo torej začelo z znatno omejitvijo proizvodnje, in sicer zaradi tega, da bi se cene sladkorju dvignile, ker so baje danes tako nizke, da ima sladkorna industrija premale dobičke. Dogovor je sklenjen za 4 leta. Francoski listi pišejo, da je to zmagla svetovne sladkorne zveze nad koristmi revnih slojev.

d Tri postopja s premičninami je upepelil ogenj trem posestnikom v župniji Sv. Rupert v Slovenskih goricah. To je letos že drugi veliki požar v tamošnji okolici. Nedavno je namreč pogorelo sedmim posestnikom v Zagorskem vrhu pri Sv. Antonu.

d Požar je nastal 16. dec. zvečer na mariborskem kolodvoru in sicer v poštnem vozu, ki je prispel z Dunaja. Ogenj je povzročila eksplozija nekega zavoja. Škoda je velika.

AKUTNI REVMAZEM V ČLENKIH

je posebna infekcija s karakterističnimi mikroskopskimi malimi grčami. Ko preneha mrzlica, treba vsak dan vzeti obkladke s Pistyanskim zóravilnim blatom. Biatne kocke in gotove komprese dobite v drogeriji GREGORIC, Ljubljana, Prešernova ulica 5.

Vse gospodarsko poslopje je zgorelo Vinku Gostenčniku v Podgori v Mežiški dolini.

d Skladovnica drv se je podrla nanj. Ljubljanska bolnišnica je zopet sprejela ponesrečenca. Je to 34letni hišar Gašper Janež iz Gerovega pri Cabru. Na tega se je podrla skladovnica drv, tako da je dobil hude notranje poškodbe. Upati je, da bo okrevalo.

d Manjše nesreče enega dne. Ljubljanska bolnišnica je sprejela 17. decembra sledeče ponesrečence: Tkalca Vinka Stubarja s Črnuč je njegov pes vgriznil v lice. — Čevljarski vajenec Ivan Semerl je na Rakovniku igral nogomet in ga je med igro tovariš sunil v koleno mesto v žogo. Kolenno je oteklo. — 22 letnemu knjigovčškemu pomočniku Avgustu Semerlu iz Most je stroj v delavnici poškodoval kazalec desne roke. — 6 letni Ludovik Bezljaj, sin mizar-skega pomočnika v Ljubljani se je drsal, pri tem padel in si poškodoval levo roko. — 28 letni Josip Koderman, delavec v Delniški tiskarni, stanujoč v Nadgorici pri Črnučah, se je hotel obriti in je brusil britev, ki mu je spodletela, tako da se je urezal v levo roko. — Iz Kočevske Reke so pripeljali težko oparjenega 2 letnega Leopolda Cimpriča, sinčka trgovca. Ta se je polil s krompom. — Devet mesecev stara Julija Ceglar, hčerka strojnika iz Most, se je igrala okoli šivalnega stroja, na katerega je šivala mati. Vtaknila je ročico v stroj, ki jo je poškodoval. — V vasi Podreče v občini Mavčiče na Goveniskem je podiral v gozdu drva 30 letni posestnik Jože Jerala. Drevo je padlo nanj in mu zlomilo desno nogo.

d Strel ga je zadel v sence. Pretekli teden se je zgodila v Spodnjih Hočah pri Mariboru v hiši čevljarskega mojstra Ivana Veselija strašna nesreča, katero je povzročila neprevidnost. K čevljarskemu mojstru je prišel na obisk Edmund Ster ter ga povabil, naj gre z njim na lov. Stern, ki je doma iz iste vasi, je odložil v sobi svojo lovsko puško v kot, ter sedel na stol, da bi si med tem Veseli preobul lovske čevlje, ter se pripravil za lov. Istočasno pa se je neopaženo splazil v sobo 7 in polletni Veselijev sinček Vladislav ter se spravil v kot, kjer je stala puška. Dečka je orožje zanimalo in prijel je puško v roko. Oba lovca, ki sta bila zatopljena v razgovor o lovu, nista opazila otroka, kako je pregledoval puško. V trenutku je objeknil strel, Stern je planil kvišku ter se že v naslednjem trenutku zgrudil v mlaki krvi. Strel ga je zadel v sence in šibre so mu polovico obraza in glave popolnoma zdrobile ter skozi glavo v steno. Le malo je manjkalo in mali Veseli bi ustrelil svojega lastnega očeta.

d Obležal je z razbitim telesom. 65 letni delavec Sket Franjo je delal z nekim tovarišem na hribu Pečovniku pri Celju. Proti večeru, ko se je zmračilo, sta se hočela podati po končanem delu domov. Na strmi in gladki cesti pa je Sketu ob prepadu nenadoma spodrsnilo, da je padel v prepad, kjer se je vlovil in oprjel ob nekem majhnem drevesu, ki pa se je zlomilo vsled sile padca in teže sketovega trupla tako, da je Sket padel naprej v prepad čez skale ter priletel 150 metrov nižje na tla, kjer je obležal na mestu mrtev z zdrobljeno glavo in popolnoma razbitim telesom.

d Puško mu razneslo. Mihael Bratušek, pos. sin iz Malega Okiča, pri Ptujju ki služi kaderski rok, se nahaja na dopustu pri svojih stariših v Malem Okiču. Dne 14. t. m. je šel z neko staro puško na lov v bližnji gozd. — Ko zagleda zajca, nameri in sproži. V istem hipu pa nastane eksplozija, ki puško raznese in lovca na levi roki tako težko rani, da so ga morali prepeljati v bolnišnico v Ptujju. Leva dlan je popolnoma razmesarjena, dva prsta pa sploh odtrgana od roke. Poškodba je zelo težka narave in to radi nevarnosti zastrupljenja krvi.

— Pri motenju prebave, bolečinah v želodcu, gorečih, slabostih, glavobolu, migljanju pred očmi, razdraženosti živcev, pomanjkanju spanja, slabem počutju, nerazpoloženosti za delo povzroči naravna »Franz-Josef« grenčica odprte telesa in poživi kroženje krvi. Poizkusi na vseučiliških klinikah so dognali, da so alkoholiki, ki so trpeli na želodčnem katarju po zavživanju »Franz-Josef« vode zopet dobili slast do jedi v razmerno kratki dobi. — »Franz-Josef« grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

d V polnem čeburu vode je utonila v. Pustem dolu pri Zagrebu 8mesečna Slavica Zivkovič.

d K Uršnim selom pri Novem mestu spada majhna vasica Ljubno. V tej vasi so tekom treh dni umrli najstarejši možje, ki so bili drug od drugega ravno po 10 let starejši, in sicer Jožef Klobučar 73 let, Gregor Kump 83 let in Janez Janko 93 let. Zadnji je bil sploh najstarejši v vsej topliški občini, kamor spada vas Ljubno.

d Msgr. dr. Alojzij Faidutti V nemškem Königsbergu je 18. t. m. umrl monsignor dr. Alojzij Faidutti. Rojen je bil v

Podoba ...

Naši vojaki pri 54. pešpolku v Splitu (Glej vožčila).

Propadanje Hamburga. Od vseh nekdanj tako znanih luk je najbolj žalostna usoda Trsta, ki je skoraj popolnoma propadel. Za njim pride nemška luka Hamburg, ki ima samo še 11 odstotkov prevojnega prometa. Nad 400.000 ton imajo ladje, ki že mesece počivajo zasidrane v pristanišču, ker nimajo naročil za vožnje.

Novi predsednik kitajske republike Lin-Sen, ki vodi začasno posle za odstopivšim predsednikom Cankajšekom. Usoda Kitajske je po dijaški revoluciji, ki je strmoglavila Cankajšeka, še popolnoma negotova. Ali bo Kitaj razpadel ali pa se ustvari nacionalna vlada enotnega Kitaja pod vodstvom Kantona.

Lečitev Cerkev od drtave v Španiji. Ker Cerkev v Španiji ne dobiva več državne podpore, jo morajo vzdrževati verniki sami. Na podobi vidimo gospe in gospodične v veži neke cerkve v Madridu, ki vabijo obiskovalce, da prispevajo k bogoslužnim potrebam.

Že četrtrič je bil izvoljen za predsednika švicarske republike dr. Giuseppe Motta, vodja katoliške konservativne stranke. Novi predsednik uživa mednarodni sloves in je posebno vidna njegova vloga v Društvu narodov.

KUPUJTE PRI TVRDKAH, KI INSERIRAJO V »DOMOLJUBU«

Furlaniji; kot goriški prošt je po slovenskem vzorcu začel katoliško akcijo med Furlani v krščanskosocialnem smislu. V svetovni vojni je postal deželni glavar goriški in je bil pravičen tudi napram Slovencem. Po vojni je bil imenovan za člana papeške nuncijature v Litvi. V Gorico mu fašisti povratka niso dovolili. Naj počiva v miru!

d V nebesih bo gledal jaslice. Šolarček Zupan Leopold iz Breznice na Gorenjskem je šel omi dan po mah za jaslice. V bregu se je odrgala skala in je revčku priletela s tako močjo v život, da je podlegel poškodbam. Prejšnji dan je bil med obhajanci, naslednji dan pa — so rekli njegovi sošolci — »bo imel jaslice v nebesih«.

d Pojo pojo zvonovi. V Ljubljani je umrl g. Anton Simončič. — V Cerknici je preminul 90 letni g. Janez Mekinda, oče g. patra dr. Odilona. — V Zagrebu je odšel v večnost 39letni dr. Andrija Brlič; zapuščila žena, roj. Radešček, ki je Slovenka. — V Kranju je zaspala v Gospodu Ana Mayr, roj. Illk. — Na Jesenicah so položili v hladni grob fotografa-trgovca g. Franceta Vilmana. — V Zgornji Šiški je zatisnil na veke oči 87letni g. Ignacij Berglez. — V Guštanju je šel po plačilo na drugi svet 87letni g. Tomaž Dobrounig. — V Moravčah je poklical Bog k sebi 76letnega gosp. Alojzija Detelo, trgovca in posestnika. — Na Planini nad Sevnico je zapustil ta svet g. Janez Tisel, doma iz Dobrepolj. — V St. Ilju v Slovenskih goricah je ugrabila smrt go. Pavlino Wenigerholz, vdovo po zdrayniku. — V Celju je zapustil solzno dolino g. Karel Urh. — V Ljutomeru je preminul g. Ivan Prebil, oskrbnik vinogradnih posestev admonskega samostana. — Na ljubljanskem pokopališču so pokopali

dijaka Viktorja Lipovca iz Ljutomera. — V ljubljanski biralnici je preminula ga. Jožefina Stiasy, roj. Novak. — V mariborski bolnišnici je odšel na drugi svet posestnik in župan iz Zg. Jakobskega dola g. Ivan Trojnar. — V graščini Žapuže pri Mirni je umrla ga. Malvira Belovsky, roj. Pevic, soproga graščaka. — Na Uršnih selih pri Novem mestu je zaspal v Gospodu najstarejši mož cele občine topliške g. Janez Janko starejši. — V Podbrezju je umrl 1. 1850 rojeni France Pretnar. — V Selnici ob Muri je odšel v večnost 81letni Jurij Žebot, oče bivšega narodnega poslanca. — V Gradcu je v bolnišnici usmiljenih bratov preminul g. Matija Rom, trgovec iz Kočevja. — V Ljubljani je zapustil ta svet trgovec Viljem Steinerz iz Čakovca. — V Škofji Loki so pokopali ravnatelja Mestne hišnice g. Nadilo Avgusta. — V Celju je zaspala v Gospodu ga. Marija Hohnjec. — V Kamniku so položili v gomilo gostilničarja g. Martina Vrhovnika. — V Novem mestu so zapeli mrtvaški zvonovi poštni uradnici ge. Andres Pavli. — Vsem tu naštetim pa tudi drugim zadnje dni umrlim daj Bog večno plačilo v svetih nebesih. Prosite za nas ob nebeskih jaslicah pri novorojenem Zveličarju!

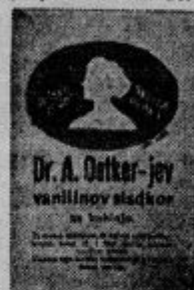
d Poziv bivšim vojakom. Bratuša Tomaž je služil pri 27. domobranskem polku 3. marš-bataljon ter bil leta 1915 dne 24. decembra ponoči zasut s snežnim plazom ter s tem dobil hud revmatizem. Prosi, da bi se oglasil kateri tedanjih vojakov, ki je videl, da je bil resnično zasut omenjenega dne na Tirolskem. To pričevanje bi rabil za dokaz invalidnosti. Njegov naslov je: Bratuša Tomaž, okoliška občina Št. Jurij ob Južni železnici.

d Zaščita države. Na razpravi, ki se

je vršila 15. decembra pred državnim sodiščem za zaščito države v Belgradu je bil Caharija Jasinjevič iz Danje Litine (okraj bosiljgradski) obsojen na smrt.

d Ne smeta v krčme. Šmigoc Jožefu, raznašalcu peciva in Omerzu Leopoldu, unjarskemu pomočniku, oba pri Sv. Lenartu v Slov. goricah, je okrajno sodišče pri Sv. Lenartu v Slov. goricah prepovedalo zahajanje v krčme za dobo dveh let.

Cenjena gospodinja — zapomni se si!
Iakole izp'edajo pravi zavilki Dr. Oetkerja

Ce hočete, da Vam v resnici kolači in pecivo bodo po želji, zahtevajte pri trgovcu Dr. Oetkerjev pečilni prašek „Backin“, kakor tudi Dr. Oetkerjev vanilinov sladkor in nadomestilo jajc „Bactamid“

Jamči za uspeh svetovna znamka »Dr. Oetker«, iznajditelj pečilnega praška. — Brezplačne receptne knjižice dobite pri Vašem trgovcu.

5

RAZNO

Plombiranje zob brez bolečin. V Nemčiji je izumil nekdo, ki še noče stopiti v javnost, nov postopek za bolne zobe, ki so potrebni plombe. Trije zdravniki preizkušajo sedaj ta način, ki je baje sposoben, da popolnoma spodrine vrtilo, s katerim do doslej uvajali plombiranje in ki se ga še najmočnejši mož boji kakor črni križi. Pri novem načinu se bolni zob najprvo pokrije s celuloidno kapico, nato se vbrizgane določeno zdravilo na bolno mesto skozi platinasto cevko, ki je pritrjena na steklen valj. Po kratkem času more zdravnik s primernim orodjem in brez bolečin odstrgati bolna mesta, a po 24. urah lahko vložiti plombo. Pred tem se namažejo zdravi deli zoba z neko maso in nato lahko puste učinkovati neko kislino za bolno mesto. Po novem načinu se dajo izvršiti baje z lahkoto tudi najbolj zamotana zobozdravniška dela, zdravljenje je poleg tega hitro in čisto. Ker so potrebne še neke malenkostne izpopolnitve, je izumitelj noče predati

Jeremias Gotthelf:

DEKLA LIZA

vrne Liza. »Ne vem, čemu si najhujše o meni mislite.« — »Nekaj vendar mora biti, kar ti je na poti; kar za nič bi takega moža ne odbila. Morda pa je tvoj oče ponarejal listine, ali se je sam ubil, pa ni na cerkvenem pokopan.« — »Ne, tudi to ni res.« odvrne Liza; »moj oče je pri gospodarstvu propadel in mora sedaj beratiči. Kar odkrito povem vse, drugače boste mislili, bogve kakšna coprnica da sem; saj bo kmalu vsega konec, pa ne maram, da bi grdo o meni govorili, ko bom v grobu.« — »Kaj propadel pri gospodarstvu, in zato se nočeš poročiti, ti neumnica ti! In tega ne bi smela povedati! Čim manj imaš, toliko bolj ti je treba bogatega moža. Če bi se nihče ne hotel poročiti, ako je kdo iz njegove hiše prišel na boben, no potem bi bilo veliko samskih, ki so vendar kot nalašč ustvarjeni za zakonski stan.« — »Oa, gospodinja,« pravi Liza, »vi pač ne veste, kdo smo bili in kako je nesreča mene zadela.« — »Kraljevskih kron pač menda niste na glavi nosili?!«

»Joj, joj, mati, mati! Prihajajo, prihajajo!« zavpije zunaj otrok. »Kdo?« vpraša žena. »Francozi; gotovo so že v Lochbachu ali vsaj v Burgdorfu; poslušaj, kako streljajo!« — »O Kristen, Kristen!« zavpije Liza; vsi stečejo ven. Zunaj je vse stalo pred hišami; strelji so se slišali zamolklo od onstran gore »pung, pung«. Resno so prisluškovali možje, ženske so se tresle in če je le mogla, je vsaka stopila tesno k možu, se ga prijela, mu segla v roko in marsi-

katera, ki že dolgo ni dala svojemu možu lepe besede, se je takoj omeščala in prosila: »Ne zapusti me, za božjo voljo ne zapusti me; svoj živ dan ti ne rečem več žale besede!«

Nazadnje se oglašil star mož s palico v roki: »Nevarno še ni, je še daleč; onstran Ae mora biti. Kadar imajo v Grenhenu orožne vaje, se streljanje prav tako sliši. V Lengnau taboriju čete iz Berna in na gori morajo tudi biti; v Soloturnu pa bodo Francozom že posvetili; v Soloturnu so najboljši strelci.« — To je dalo ženskam zopet nekaj poguma. Ni pa bila ta beseda vseh nekaterim mladim fantom, ki so s puško ali helebarde v roki že bili pripravljani, da brž odrinejo. »Gremo takoj,« se nekdo oglašil, »in če bi bilo treba do Soloturna. Če jo takoj odrinemo, pridemo morda še na glavni spopad.« — »Čakajte,« veli stari. »Če bo eden letel sem, drugi tja, ne boste nič opravili; mlinskega kolesa ne vrte posamezne kapljice, ampak le tedaj, če jih je več skupaj. Če Francozi v Soloturnu prodro, tedaj bo vstal vihar; zvonovi se bodo oglašili, straže na gorah prično streljati in zapalijo kresove, v imenu božjem bo drlo skupaj vse, kar ima noge in roke; tedaj bo počilo in Francoz bo izkusil, kaj se pravi vdreti v bernsko ozemlje. Do tedaj pa čakajte.« Temu in onemu neugnanemu mladcu ni bilo prav; pomaknil se je v stran in izginil in nekaterega ni bilo več nazaj. — »Tako misliš, da naši ljudje še niso v boju?« vpraša Liza starega. — »O ne,« je odgovori, »naši bodo bržkone šele sedaj odšli; kakšno povelje so dobili, pa ne vem. Dobro bi pa bilo, če bi šel kdo v Burgdorf in pozvedel, kako je.«

Toda v Burgdorfu ni bilo veliko bolje kot v Heimswylu; ena vest je izpodrivala drugo. Sovražniki Francozov so vedeli pripovedovati, kako so bili

Božična in novoletna voščila

Vesele božične praznike in srečno novo leto žele svojim sorodnikom, prijateljem in znancom, ki čitajo naš list, sledeči naši prijatelji, ki ne bodo mogli praznikov preživeti pod domačo streho:

Slovenski lantje pri pešp. kraljeve garde:
F. Janež (St. kot) — Iv. Bartolj in A. Mohar (Loški potok) — F. Murgelj, A. Grlica in F. Bartelj (Mirna peč) — A. Stimec (Osilnica) — Iv. Vrčec, P. Požes in F. Kranjc (Ljubljana) — V. Cajhen (Dol) — J. Kljun (Ribnica) — S. Mirtič in A. Vidmar (Žužemberk) — A. Kraumar in A. Gorenc (Novo mesto).

Slovenski izseljenci iz Gravelines v Sever. Franciji:

Ant. in Karl Zgone, Ant. in Ivan Maček (Radlek) — Lud. Lavrič (Nova vas) — Lud. Hren (Glina) — Iv. Modic (Studenca) — K. Zakrajšek in Andr. Mokal (Hudi vrh) — Dom. Šrnec (Vel vrh).

Vojaki pri 2. četi 19. pešp. v Kragujevcu:

R. Cej in P. Jenko (Straža) — A. Greznik, F. Opara, F. Blažetič, V. Zakrajšek, L. Rogelj, F. Kotar, A. Moravec in Ign. Rakar (vsi iz Trebnjega) — A. Košir, A. Poločar (Prečina) — Iv. Gregorič, A. Turšič, F. Obreza (Lož) — F. Škulca, J. Hočvar, J. Novak (od Žužemberka) — F. Pucelj, J. Zoran, Jos. Makovec, J. Jožef (Šmarjeta) — F. Perčič (Zg. Kašelj) — A. Cesar (Semč) — J. Osredkar (Rakek) — A. Drobnič (Begunje) — V. Rugelj in J. Korbar (Mirna).

Slovinci — vojaki v vojaški delavnici v Drventi (Bosna):

Iv. Štular (Prmskovo pri Kranju) — Iv. Sedej (Žiri) — Jože Turšič (Sobočevo pri Borovnici) — Jože Mešlak (Dol. Jezero pri Cerkljani) — Jože Legan (Jesenice).

Slovenski lantje-vojaki, služeči v 12. art. polku v Kosovski Mitrovici:

Loboda Karol (Dol pri Ljubljani) — Bitenc Peter (Dragomelj) — Šušek Viktor (Boh. Bistrica) — Golob Tone (Mirna) — Šraj Leopold (Gor. vas nad Šk. Loko) — Stare Franc (Stra-

tuji tepeni in da so vsaj na pol, če že ne popolnoma pobiti. Francoski prijatelji pa so vedeli narobe: vsa bernska vojska je poražena, ujeta ali izdana in glasno so oznanjali, naj se nihče nikar ne upira; na ta način človek ne dobi drugega kot prestreljeno in preluknjano kožo. Tako so govornice valovile sem in tja, kot se podijo oblaki pred nevihto.

Proti večeru je streljanje nehalo; postalo je mirno v deželi; upali so, da so bili Francozi v Soloturnu ujeti v past. Tudi Liza se je v takem upanju pomirila. Morala je gospodinji natančneje povedati, kdo prav za prav je, in ta je zopet sklenila roke nad glavo. O mlinarju je slišala, o njegovem početju in velikem bogastvu in ker je bogastvo imelo velik ugled v njenih očeh, zato je gledala sedaj na Lizo s pravim spoštovanjem. Človeku ne bi verjela, je rekla, da bi morala bogata mlinarjeva hči iti služiti; da pa Liza ni bila dekla od mladih nog naprej, to je takoj odkrila opazila. »In tega mu nisi mogla povedati, tepček ti taki! Tudi če bi bil tvoj oče lopov, pa je vaša družina bila bogata in na imenitem glasu in v vsej stvari, ki jo pripoveduješ, ni nič nečednega. O da bi mogla sedaj takoj vse to Kristenu povedati, bi ti videla, da bi si on tega ne gnal k srcu. Še očeta bi vzela sebi.« — »Tega si ne želim.« odvrne Liza, »in Kristena vendar ne morem vzeti. Saj se ne mislim nikdar poročiti, za ves svet ne. Mož bi mi potem očital očeta, ali pa da me uboga. Dobro vem, kakšni so možki in ne bi mogla tega prenesti. Da le ne bi Kristen v jezki kaj hudega storil in iskal smrti; tega ne bi prebolela.« »Ti si norica,« pravi gospodinja, »da mu tega nisi povedala. Napuh ti je branil. Toda čakaj, jutri ga bova obvestili. Gotovo bo kdo izmed starih, ki imajo svoje sinove pri vajikih, hotel poslati sira ali češnjevca, pa bom jaz Kristenu spo-

žiče) — Jamnik Franc (Sp. Senica) — Hribar Jože (Koseze nad Lj.) — Kranthakar Franc (Razkužje pri Ljutomeru) — Trnovc Franc (St. Vid nad Lj.) — Peren Ivan (Dešnje pri Moravčah) — Kanc Jožef (Zabočevo) — Škerbinek Franc (Slov. Bistrica) — Leben Franc (Selca n. Šk. Loko) — Janež Jožef (Peče) — Avklj Franc (Peče) — Rusjan Alojz (Sp. Kašelj) — Pakšič Anton (Ravne pri Raketu) — Vehovec Ciril (Voklo pri Kranju) — Perko Jakob (Senično pri Golniku) — Noč Pavel (Sele pri Zircovnici) — Smukavec Andrej (Podjedje) — Cengle Ivan (Ribno pri Bohinju) — Koščak Janez (Biče) — Kukec Peter (Zagorje ob Savi) — Meterc Pavel (Hrastnik). — Enako želimo tudi: Bitenc Anton (Dragomlje pri Dončalah) in Repine Alojz (Bohinjska Bistrica) od 21. pešpolka v Skoplju. — Nasvidenje!

Slovenski lantje-vojaki, ki služijo v 11. art. polku v Štipu:

Ivan Kern in Franc Jenko (Police) — Matija Ule (Zerovnice) — Janko Gorjanc (Kranj) — Hribar Franc (Zalog) — Žitnik Anton (Mavčiče) — Franc Kern (Komenda) — Ivan Jenko (Brnik) — Miklič Janez (Razborje) — Knavs Franc (Goriča vas pri Ribnici) — Alojz Goršič (Ponikve) — Anton Adamič (Zadolje) — Stanovnik Alojz (Lesno brdo) — Franc Klun (Nemška vas) — Ivan Podlogar (Logarje) — Jože Sikonija (Tribuče) — Anton Jakša (Tribučevo) — Lakner Franc (Obrh) — Škof Štefan (Polhov gradec) — Veselič Ivan (Adlešiči) — Zakelj Ivan (Dolnji Logatec) — Zunič Janez (Butoraj) — Rudolf Klarčič (Mavce) — Vinko Poje (Babno polje) — Dimec Anton (Catež) — Pamcar Anton (Catež) — Anžur Henrik (Catež) — Pišlar Andrej (Žiri) — Švec Anton (Cerkljani) — Domitnik Mihelečič (Dolsko) — Šraj Jožef (Mette pri Novi vasi) — Znidaršič Joško (Rakek) — Ivan Trček (Logatec) — Mavrin Pavle (Stari trg p. Črnomlju) — Friderik Pongretič (Stari trg) — Zabukovec Franc (Dobrepolje) — Av. Klobčar (Boričevo).

ročila, da veje sedaj doma drug veter in da naj tako gleda, da pride čimprej domov, pa zdrav in v redu. Bo že vedel, kaj to pomeni.« Liza dolgo ni hotela nič slišati o tem. Tožila je, kako ji je žal, da je povedala, grozila je, da bo ušla, tarnala, zakaj ni že zdavnaj umrla in da bi Kristen le živ domov prišel, pa rada umrje na mestu; vzeti pa ga noče in ne more. Gospodinja se ni dala zbegati. Imela je močitev v glavi. Če pa dobi ženska poroko na piko, jo zelo težko odvrneš od nje. Tako tudi Lizina gospodinja ni mirovala, dokler ni dobila nekoč, ki ga je dobra mati pošiljala z zalogami za sinom-vojakom. Njemu je zabičala, kaj naj Kristenu pove. To njeno delo je bilo balzam za Lizino srce, čeprav si tega ni priznala; prepirala se je z gospodinjjo, jezila se je sama nase, zakaj je vendar izblebetala skrivnost, ni vedela, ali naj ostane ali gre. Bilo ji je skoraj tako kakor poveljniku trdnjave, ki je prej govoril, da se bo branil do smrti in da bo raje trdnjavo v zrak pognal, preden se bo pedal; pa polagoma raste v njem prepričanje, da to ne kaže in da je vendar bolje živeti. — — —

Tretji marec je minil brez grmenja topov; prišle pa so vesti, da je padel Freiburg in Soloturn; mesto Bern da je sežgano; poveljniki nameravajo deželo predati brez boja. Govorica je izvala strašno jezo povsod, kamorkoli je prišla. Da hočejo pri tem tudi oni imeti besedo, so govorili kmetje. Najprej pa je treba, da zaplešejo lopovi, ki prodajajo ljudsko svobodo. Proti večeru so nekateri pripovedovali, da so videli vojake, ki so prihajali iz Wignya in šli po dolini naprej. Pripovedovali so, da prihajajo iz Wesensteina in da je vsega konec; nekateri so se udali, drugi so se razšli in Francozi bodo prej tukaj kot bi kdoli mislili.

Rudarji iz Francije (Harnes):
Anton Zužek (Vrh pri Trebelnem) — Fr. Požin (Lokavce) — Karol Horjak (Lokavce) — Franc Prosenec (Ribče pri Kresnicah).

Slovenski lantje, ki služijo pri mitraljeski četi 19. pešp. v Kragujevcu:

— Koštrun Alojzij (Kovor) — Šporer Ivan (Novo mesto) — Petek Franc, Rus Jože, Rus Anton, Andošek Alojzij, Lovšin Alojzij, Gačnik Ivan, Gorše Anton, Nate Franc (vsi iz ribniške doline).

Slovenski lantje iz Niša (10. art. polk):

Kaplar Vinko Truden (Kozarišče) — Troha Franc (Babno polje) — Jožef Oswald (Jurjevica) — Zakrajšek Jožef (Rob) — Lovšin Domenik (Sušje) — Valjavec Albin (Leše) — Zajc Stanislav (Knež) — Mandelj Alojz (Catež) — Bartolj Karol (Loški potok) — Pšenica Franc (Sodražica) — Herbst Jurij (Sp. Log) — Kordiš Anton (Poljane) — Škof Anton (Polhov gradec) — Pras Alojz (Drenov grič) — Mikolič Alojz (Trava) — Lavrič Fran (Crni potok) — Šuštaršič Ignac (Kamniki) — Zajc Anton (Zigarnice) — Novina Alojz (Straža) in Dolnikar Peter (Topolje).

Slovenski lantje pri 7. konjeniskem polku v Skoplju:

M. Vraničar (Curile) — M. Črnogelj (Grabrovec) — M. Berkopec (Zemelj) — J. Držaj (Boidraž) — Tomc, Janeza Jurejevčič (Otok) — Štrucelj, Milek, Starešinič (Griblje) — Šmalcer, Šterk (Stari trg pri Čenomlju) — Šmalcer (Dragatus) — Alojz in Josip Bukovec (Semč) — Edvard Fuka (Metlika) — Velimir Klepac (Prezid) — Franc Alič, Edvard Mesesnel (Ljubljana) — Josip Rozman, Ivan Jezernik, Janec Šušter, Ivan Kačičnik, Franc Koštomaj, Karol Kos, Josip Lapornik (iz celjske okolice) — Josip Lap, Franc Hudoklin, Štefan Brezovšek (Novo mesto).

Voščila iz Holandije (Nieuwenbagen — Ljmburg):

Drugi nam slovenski rojaki v domovini, bralci in bralke »Domoljubca!« Podpisani, daleč od vas bivajoči v tujini, vam vošimo vesele božične praznike in srečno novo leto, da bi ga zdravi in veseli obhajali še mnogo let v najbolj zadovoljnosti: Anton Zupančič, Neža Zupančič rojena Richter (Videm pri Krškem). — Alojz Gorenc, Alojzija Gorenc rojena Per (iz Mirne peči). — Jožef Vegel (Sv. Križ) — Franc

javnosti, a ker jo na tistem preizkušajo že tri leta in z najboljšim uspehom, ni dvoma, da bo prinesla celo revolucijo v zobozdravniško službo.

Zdravniška. — V nekem mestecu stoji na ulici dva zdravnik. Mimo pride pogrebni spreved. — To ni moj primer, — pravi prvi zdravnik. — Moj tudi ne, — odgovori drugi. Prvi vrikima z glavoo in vpraša: Kaj imava novega kolega v mestu.

Proti strupenim plinom ni sredstva. Prof. Messerli iz Lausanna je imel predavanje v švicarski Zenevi o potrebi obrambe proti letalskim napadom in proti strupenim plinom. V svojem predavanju je prof. Messerli odkrito izjavil, da je ni sile na svetu, ki bi mogla preprečiti uporabo strupenih plinov v vojni. Kakor stvari danes stoji, je nadaljeval, lahko samo dve letali ves London tako zastrupita, da niti en človek ne ostane več živ. Mi imamo sicer nekaj obrambnih sredstev proti strupenim plinom, toda vsa ta sredstva ne zadostujejo, ker skoro ne mine dan, da ne bi izšla še hušjih strupenih plinov kakor so ti, ki jih že poznamo.

lahko vidite, da ni slabo le v starem kraju, ampak morda še huje tu, kjer je bil pred nekaj leti še pravi raj za poštenega delavca. — K sklepu lepo pozdravjam vse bralce »Domoljuba« in vse svoje znance, ter jim želim vesel božič in srečno novo leto. — Peter Grohar, Box 63, Wyming.

In Francije (Charbonier)

Prvič se oglasimo v našem listu sedaj za praznike, katere bomo zopet praznovali v tujini. Naše misli se bodo o prazniških mudlih v domovini, kajli nikjer ni božič tako lep, kakor doma. — Gospodarske krize doslej v Franciji nismo poznali. Zadnje čase pa sili gorje od vseh strani tudi k nam. Podjetja odpuščaajo delavce dan na dan in število brezposelnih, posebno inozemcev, je že zelo veliko. Vsem čitateljem »Domoljuba« in vsem znancom želimo vesele praznike in srečno novo leto. — Družina Likovič — Jože in Rozalka Klopčič — Franc in Marija Jenič — Miha in Marija Savinc — Franc in Helena Guzi — Ivan in Jesti Renko — Joh. Pungartnik.

Pozdrav iz Nemčije (Essen — West)

Dovolite nam malo prostora v našem »Domoljubu«, da se malo oglasimo, saj se malo kedaj delavske razmere so tukaj vedno slabše. Naši rokji so večinoma brez dela. Kateri pa še delamo, delamo le po 4 in 5 šiftov na teden. Plačo nam večkrat znižajo. Letos so nam jo že za 15% znižali in s prvim januarjem jo bodo spet za 10%. Komaj se preživljamo. Ko bi tudi cene za živež primerne znižali, bi še šlo. Še večje reve so oni, ki so navezani na mesino podporo, ki je jako skromna. Bog daj, da bi ne bila zima prehuda, ker nimajo, da bi se toplot oblekli. Sedaj ko se bliža čas rojstva našega Odrašenika, se tudi mi, od Društva sv. Barbare, spominjamo na vas v domovini. Želimo vam srečne božične praznike in vesele novo leto in da bi bili bolj zadovoljni, kot mi v tujini. — Anton Grahli, Franc Grahli, Avgust Grahli, Julij Grahli, Franc Pelko, Jože Stepniklj, Vincenc Knez, Anton Maren, Johan Podbregar, Ferdinand Izlaker, Ant. Gale, Franc Smuk, Franc Coklan, Johan Bevc, Stefan Ossennar, Franc Čebin, Johan Rogel, Domijan Stainer, Franc Zaguzen, Mihael Vodišek, Johan Iskernič, Martin Kozole.

Božični pozdrav

(iz Sušaka)

Družabna skupina Slovencev v Hrvaškem primorju (Sušak), se najtopleje zahvaljuje družbi sv. Rafaela in vsem posebnim Slovincem, za izkazano nam veliko ljubezen prve adventne nedelje, ko ste se spomnili na nas, kateri bomo za božično praznike pogrešali dom in hišo. — Veliko hvalo smo dolžni za pisma Rafaelove družbe, prejeta iz rodni župniji in od roditeljev, katerih vsebino smo si vtisnili globoko v srce. — Enako vam mi želimo srečno življenje v dragi Sloveniji, vesel božič in srečno novo leto, v nadi, da se čim prej pridružimo domačemu ognjišču. Posebej pozdrav domačim in poznanim! Valentin Bohinc (Golnik); Franc Šitar (Št. Rupert pri Mokronogu); Tuta Andrej, Udovč Ivan, Stefica Kolenc (Prešnja v Mokronogu); Skarja M. in Bevc Ema (Vrhnika); Jelka Blažina in Matilda Soljot (Sušak).

Novice

(Predvor nad Kranjem)

Mohorjeve knjige so letos tako lepe, da si kaj boljega ne moremo želeli. — Župna cerkev je krasno poslikana da jo je veselje pogledati. V teku je tudi akcija za nove cerkvene klopi. Ako Bog da, se bo tudi ta načrt uresničil. Potem bo naša cerkev v resnici zelo lepa. — Naš »Domec« je vsem zelo po godu, ker je prostorna in za oči okusna stavba. Trikrat so že igrali v novi stavbi. — Hišarju Matevžu Pavcu se je rodil 20. otrok, redek dogodek v teh »modernih« dneh. — Silna stiska za denar je na kmetih. Če se to stanje ne bo zboljšalo, nam proti propast. Z vozom pelješ poljskih pridelkov na trg, pa dobiš v trgovinah za isti denar toliko, da v eni roki lahko domov prineseš. Preogromna je razlika v cenah.

Prosveta.

(Trata.)

Vse toži o hudi gospodarski krizi! Kaj to na pamet, če bo šel tako naprej, se v skrbnih sprašujejo ljudje! Malo darov je prinesel letos sveti Miklavž, malo bo prinesel, tako vse kaže, tudi uočil! Malo veselja pa le želi Prosvetno društvo na Trati predobeti za praznike našim ljudem in zato bo omogočilo po nizki ceni (4 Din) prisočevati predvajanje filma: »Moj fant v našem »Domu« na Trati dne 25. decembra ob 3 popoldne! Film je

prav lep in prav primeren tudi za mladino! — Zvečer ob 8 se bo imenovali film ponovno predvajal. — Na Silvestrov večer ob 8 in na Novega leta dan ob 3 popoldne bo pa Prosvetno društvo priredilo v »Domu« na Trati ljubečo igro v 5. dej. »Na Osojah«. — Na Silvestrovo se bomo v »Domu« poslovili od starega leta s pomembno igrico: »Ure na razpotju«. Tudi pevski zbor bo nastopil! Prijatelji poštna zabave — pridite!

Novice

(Gozd pri Kamniku)

Do'go že ni »Domoljube« nič prinesel iz našega kraja. Kako da nas ni več, tako smo tihi. Pa še je Gozd, s mo posebnih novic ni. Včasih se malo stepemo, pa take novice znamo zase obdržati. — Kuluk smo deloma že dovršili, ceste so pa take, da se bomo kmalu v čolnih vozilih po njih. Vaš dopisnik se je te dni mudil na kmetih. Življenje na kmetih je žalostno in obupno. Danes nihče več ne reče: nimam drobiža. Danes vsak odkrito pove; nimam denarja. Upniki pritiskajo, domačije se majoje, boben bo zapel. Tu in tam se je že to zgodilo, da vidiko so pa slučaji ki človeka navdajajo z grozo. Kmet je danes zadolžen, ne more si pa nikakor pomagati. Pomnanjkanje, revščina in beda so stalni gosti našega malega kmeta in delavca. Človek bi se zjokal za dobrimi časi, kakor zajka zapuščen v rova za svojo mladostjo in svojo srečo. Ali je res edini izhod: trpi in prenaša, kakor moreš, dokler ni tvoj dom cesta in tvoj delež glad? Strah nas je pred bodočnostjo. — Otroci se pod vodstvom gos. upravitelja Andolška prav pridno pripravljajo za božičnike. — Letošnje leto so bili ljudje pri nas zdravi, do zdaj sta umrla samo dva odrasla in nekaj otrok.

Razno.

(Staravas pri št. Jerneju na Dolenjem.)

Bliža se konec leta in skoraj bo zopet treba obnoviti naročino na »Domoljuba«. To bo rad storil vsak naš človečan, saj prinaša list toliko koristnega in važnega, da nam je postal že živa potreba. — Na Štefanovo ob 10 bo zopet sv. opravilo z blagoslovom za konje pri naši podružnici. Vabimo na prošnjenj! — Lično vaško svetišče je bilo letos zunan in znotraj povse prenovljeno. Zato se vsak najmanjši milodar hvaležno sprejme! — V teku tega leta je v našem ne posebno velikem selu neusmiljena smrt pobrala iz naše srede kar štiri

RAZNO

Sheehan:

1

MOJ NOVI KAPLAN

1. Izpremembe.

Vsega sem bil sam kriv. Ker nisem znal dovolj paziti na svoj jezik, mi je v trenotni jezi ušlo: »Kaj neki more narediti škof župniku, ki je vendar popolnoma neodvisen od njega?« Priznam, to ni bilo niti pravilno niti spodobno. Neumestna beseda in vest o moji upornosti sta kmalu priromali do škofa, ki je mirno odgovoril: »Kaj mu morem narediti? No, poslal mu bom kaplana, ki ga bo v šestih tednih spravil v obup.«

Prav nič me ni presenetilo, ko je nekega večera stopil v sobo moj dobri, stari prijatelj, oče Tomaž Laverty. V očeh so mu lesketale solze in v rokah je držal odprto pismo.

»Premeščen sem, oče Dan! Berite!«

Dal mi je pismo, v katerem mu je škof v suhoparnem, kratkobesednem uradnem tonu sporočal, da je premeščen v neko dvajset milj oddaljeno župnijo in da mora že prihodnjo nedeljo nastopiti svojo novo službo. Pismu je bilo dodano dovoljenje za izpovedovanje in druge podobne listine.

Zame, ki sem bil na očeta Tomaža zelo navezan, umhamh umh wbfsk pbfs kum lum ll m l umumhwy je bil to zelo hud udarec. Družili so naju isti nazori, iste navade, rad sem ga imel, ker je bil miren in z

• Angleži nagovarjajo svoje duhovnike z lepo besedo: oče.

• Dan = Daniel.

vsem zadovoljen ter strasten nasprotnik vseh novotarij. Ujemala sva se v političnem prepričanju, izpolnjevala se v svojih govorih, delila svete zakramente po starem, na Irskem udomačenem načinu in sploh zelo cenila stare običaje. Njegovo slovo se mi je zdelo važen prelom v mojem življenju in mislim, da se ne hvalim preveč, če trdim, da je bil tudi on žalosten in pobit radi nepričakanega slovesa.

»Zdi se mi, da ni tukaj nobene pomoči,« je vzdihnil.

»Nobene!« sem žalostno ponovil. »Toda, če vam je težko...«

»Saj ne bo nič zaleglo!« me je prekinil. »Če se škof odloči za kako stvar, ga lahko prosite kolikor hočete, prav toliko ga bo ganila vaša prošnja kot kamen na cesti.«

»Torej morate že jutri odotd.« Znova sembral pismo.

»Da, rok je zelo kratek.«

»In kdo bo prišel za vami?« sem vprašal nehote.

»Težko je ugibati,« je rekel. Srce mu je težila žalost in veselje do pogovora je izginilo.

Naslednji teden, ko so prevažali kaplanovo opravilo, sem videl žalostno procesijo. Počasi se je pomikala skozi vas in dalje po ozki cesti, zopet in zopet običala v blatu in močvirju in se končno plazila dalje ob morski obali. Spredaj so škripali trije vozovi obloženi s šoto, skrbno naloženi in povezani, nato dva voza sena, za katerima je mukala krava v letošnjem teletom, in končno voz s preprosto hišno opravilo. Predmeti, s katerimi bi se komaj zadovoljil kak gorjanec, so bili pokriti s kuhinjsko mizo. Noge so bile obrnjene navzgor in med njimi je Mla privezana jeza in nadloga vasi — koza Belka z malim

pridne gospodinje in — dobre matere. Med drugim je odšla k Bogu po plačilo mati našega skrbnega klučarja Franceta Franciča. Vrta mati je bila vedno spodbuden zgled vsem našim ženam. Bila je zmeraj odločna — v versem mišljenju, vedno vneta za pobožnosti in molitev in nikdar je nismo videli brez dela. Bila je mati bučenskega g. župnika in sestra šempeterskega g. svetnika Franc Vovkota.

Igra

(Zužemberk)

Naše Izobraževalno društvo priredi na praznik sv. Stefana popoldne svojo običajno božično predstavo. Na sporedu je zanimiva igra Tihotapec, katere dejanje se vrši v Suhi krajini, in nastop našega pevskega zbora, ki nam bo prepeval božične in druge pesmi. Pridite pogledat, ne bo vam žal!

Novi grobovi.

(Mirna)

Umrli je na vnetju slepiča po operaciji v Ljubljani g. Peček Franc, star 56 let, mizarški mojster na Fužini pri Mirni in novomenovani župan občine Mirna. Zupan je bil enajst dni. — Umrli je tudi g. Malvina roj. Pevic, por. Belovsko, p. d. Zapuška gospa. Bila je velika dobrotnica cerkva in revnih otrok. Bila je prava krščanska žena, vdana cerkvi. Ostala nam bo v trajnem spominu. Bog ji daj večni mir!

Duhovne vaje.

(Šmarje pod Ljubljano.)

Pretekli tešen je 10 mož iz šmarske župnije opravilo duhovne vaje v »Domu duhovnih vaj« v Ljubljani, spomladi pa 5 fantov. Kogar zanima, kako je s to rečjo, naj vpraša kar dotične može in fante, in se bo prepričal, da je to nekaj tako lepega, da se oplaca žrtvovati za to 120 Din in 3 dni. Od 2. do 6. januarja je zopet za fante; prijavite se, ne bo vam žal!

Matere izumirajo!..

(Rajhenburg.)

Namreč take, ki bi jih dandsnes silno potrebovali. Dne 25. nov. t. l. je na svoj godni dan umrla v Rožnem, žup. Rajhenburg, posrtnica Katarina Sajevec, stara šele 57 let. Bila je vzgledna, skrbna in mirna družica svojemu možu; v vzgoji otrok ji pa sploh ni bilo primere. Njena hiša je ena izmed onih redkih v Sloveniji, kjer ni bilo slišati nikdar nobene kletve. — Gospodin-

stvo in gospodarstvo je bilo vedno v najlepšem redu. Njena tiha družina je slovela daleč okoli. Bolehala je nad 10 let ter nepopisne bolečine prenašala z nadčloveško potrpežljivostjo. Lep pogreb je pričal, da za njo žalujejo vsi, ki so jo poznali. — Pokoj njeni duši, žalujejo ostale pa naj tolaži Bog!

Prosveta

(Sv. Frančišek v Sav. dolini)

Kat. prosv. društvo vabi vse prijatelje poštene razvedrila k prirreditvi v nedeljo, dne 27. decembra v Martinovo dvorano. Predstavljala se bo kmečka igra »Stari in mladi«, ki jo je spisal pokojni pesnik Anton Medved. Igra je glasen opomin: Spoznaj tetrtro božjo zapoved! Slišali boste tudi nekaj narodnih pesmic, ki jih bodo zapeli naši fantje — člani fantovskega krožka »Straža«. Začetek ob pol 3. Vstopnino smo znižali, zato ne bo nobenemu žal, ki bo prišel pogledati! — Knjižnica Prosv. društva si je nabavila zopet več lepih novih knjig. Zato vabimo vse, ki imate zanimanje za dobro štivo, da se oglasite ob nedeljah popoldne v župnišču, kjer vam bo knjižničar radevolje ustregel.

Razkólnikov:

Božič...

Pri svetem Joštu pozvanja.

Gora je visoka in strma. Svetnik prevlaja na vrhu v prostorni, stari cerkvi. Za njo se dvigajo svete stopnice. V njih počivajo kosti svetnikov.

Popoldne, pred svetim večerom, so že fantje v zvoniku. Veselo pozvanjajo. Nebo je oblačno, sneg naletava.

Stari cerkvenik je že zjutraj prižgal lučke pri jasicah. V mračnem cerkvenem kotu — zaživali pastirci. V siju lučic so se napotili k hlevcu.

V hlevcu, v jaselcah leži drobno Dete. Zvezda nad hlevom oznanja, da je v njem rojen Odrašenik sveta.

Kdo je samotni popotnik, ki se je namenil v goro od nasprotne strani, kjer je pot slabša in vsa zamedena?

Počasi in zamišljeno stopa. Njegove noge gazijo sneg. Njegove misli so daleč na gori.

Stebejev Matevž je ta prihajal. Odsel je od doma pred desetimi leti. Tujina ga je vzela, Stradal je v rudniku in trpel.

Naposled se mu je nasmetnila sreča. Dobil je boljšo službo. Prihranil si je skromno premoženje in zdaj se vrača.

Na Bregarjevo Zalo misli.

Kako je bilo pred desetimi leti.

Skupaj sta pela na koru pri polnočnici. Njuna ljubezen je bila čista kakor deviška lilija. Šele pri slovesu se ji je mladenič razodel. Obljubila mu je, da ga bo čakala.

Pred desetimi leti?

Božična pesem, ki sta jo takrat pela, jima je bila pesem slovesa.

Matevž ji je objubil, da je nikoli ne pozabi, da ji bo zvesto dopisoval, dokler ne pride po njo in je ne odpelje na svoj dom.

Tudi ona mu je objubila, da ga bo čakala, da mu ostane zvesta.

Pisal ji je in upal. Odgovorila mu je.

Spet je pisal. Molč. Ker je menil, da se je pismo izgubilo, ji je še večkrat pisal.

Potem je spoznal, da se samo vara. Vendar ni opustil upanja. Še se je nekolikokrat oglasil. Od Zalka ni prejel nobene vrtice več. Zdjaj je obupal. Prepričan je bil, da se je poročila z drugim. Delal je in se trudil.

Naposled se je vrnil. Nikjer ni vprašal po Zali. Bil je prepričan, da se je dekle poročilo. Zato je molčal.

Spet je šel na goro kakor pred desetimi leti.

Teško mu je pri srcu. Se vedno čuti, da ljubi Zalko. V tujini je poznal samo delo. A zdaj se vrača domov — v samoto.

Truden postane. Siloma se otrisa utrujenosti in tava dalje.

(Dalje.)

kozličem. Mislim, da ni bilo nobenega zelnika in nobenega žita, ki bi ga prezrla, zato ni čudno, da je celo keltski* slovar, ki slovi po velikem bogastvu kletvic, odpovedal pred iznajdljivostjo vaščanov. Počasi sem šel z očetom Lavertyjem, ki je s povešeno glavo poslušal žalostno jadikovanje žena, ki so stale med vrati in ga obsipale z jerebijado tožba in vedel sem, da bi z vso svojo, dobro mišljeno tolažbo prav nič ne dosegel.

»Oh, Bog z vami, oče, kamorkoli že greste!«

»Bog blagoslovi vašo pot! Kako vas bomo pogrešali!«

»Ježeš, kaj bomo mi reveži sedaj počeli, ko ne bomo imeli očeta?«

»Seveda, škofo je lahko, ko ima prstan, mitro in lepo kočijo in vsega dovolj! Oh, da bi nam vsaj očeta Lavertyja pustil!«

»Oče!« je resno reklo mlado dekle in si zakrilo oči z lasmi. »Bog z vami!« Pogledala je za njim in šepetala: »Molite zame! Sami ne veste, koliko dobrot ste mi storili. Dekle ni bilo povsem pri pameti.

»Da, Anka, spominjal se bom, ne bom pozabil tvoje naračile. Ponudil ji je roko. To se ji je zdela prevelika čast in prijazen in kri ji je udarila v lice. Hitro si je obrisala roko v krilo in segla po njegovi.

»Vsemogočni Bog vas blagoslovi!« je šepnila.

Najtežja preizkušnja pa je čakala očeta Lavertyja, ko smo prišli do šole. Bilo je po tretji uri in pouk je že minil. Ob cesti so čakali otroci z velikimi, široko odprtimi, žalostnimi očmi. Hitro in s povešenimi očmi je šel mimo njih. Njegovo srce je gorelo za te otroke. Največje veselje, ki si ga je mogel pri-

vočiti, je bilo zanj to, da je bil med njimi, jih počul, se smejal in igral z njimi in prisluškoval njihovim pesmicam. In sedaj...

»Z Bogom, oče...«

»Z Bogom, oče...«

In potem je zajokala Moylanova Anica in takoj so vsi jokali. Komaj sem se premagoval.

Prišli smo do malega mostu nad potokom. Marsikak poletni večer sva prišla sem, dalje nisva mogla, ker so mi noge pričele odpovedovati — toda moje misli so še jasne kot pri sedemnajstletnem mladeniču. Naslonila sva se na ograjo in govorila o najrazličnejših stvareh: o političnem položaju, o slovtstvu (nekaj sva vedela tudi o njem), o starih klasikih, obujala dijaške spomine in obnavljala vesele in žalostne dogodke. In sedaj naj bi se ločila...

»Z Bogom, oče Tomaž!« sem rekel s težavo. »Vedite, da boste pri meni vedno dobili košček kruha, večerjo in posteljo, če boste hodili tod mimo. Z Bogom! Teško je to slovo!«

»Z Bogom!« je rekel in umolknil. Obstal sem na mostu in gledal za njim. Žalostna procesija se je počasi izgubljala v daljavi in končno izginila za robom. S težkim srcem sem se vrnil domov.

Če bi kdaj imel najmanjše dvome o čudoviti prožnosti irskega duha in njegovi zmožnosti, živjeti se takoj v nove razmere, bi mi, ko sem se vračal skozi vas proti domu, vsi ti dvomi gotovo izginili. Nikdar si nisem upal domišljati, da sem tako priljubljen med njimi in da tako visoko cenijo moja neznačna dela.

»Hvala Bogu, da je le on ostal!«

»Bog naj ga nam ohrani! Kaj bo z nami, če nas še on zapusti?«

jal nato bolniku očita juče: »Kaj pa pravzaprav mislite, ali ste morda znoreli?«

Velik jezikovski talent. Nemški časopisi poročajo, da je bil nedavno umrl nemški legacijski (poslanski) svetnik Emil Krebs eden največjih jezikovnih talentov, kar jih doslej pozna zgodovina: govoril je baje 100 jezikov! Svoj talent za jezike je pokazal že v ljudski šoli, še bolj pa kasneje na gimnaziji. Ko je bil še mal šolarček, je iztaknil neke francoski slovar in iz tega slovarja se je naučil francosko. Ko je dovršil srednjo šolo, je znal že 12 jezikov. Njegovo obsežno jezikovno znanje mu je tudi odprlo vrata v diplomatsko službo, že takrat ko so mogli postati diplomatje le grofi in baroni — on pa je bil sin ubogega tesarja. A tudi kasneje, ko je dosegel v svoji službi že visoko mesto, se ni nikdar nehal učiti, ampak se še proti koncu svojega življenja naučil nekih afriških jezikov.

Enako mnenje. — Urša: — »Moj mož name napravi včasih vta populnega norca. Neža: »Jaz sem tudi mislila tako, ko sem zvedela, da te je zasnuhil...«

* Na Irskem je med ljudstvom prvotna keltska občevalna jezik med ljudstvom.

Črne bukve...

Dr. Krek je podal v svojih »Črni bukval« sliki kmečkih razmer v kakih 20 državah v Evropi in Ameriki ter našteva vzroke kmečkega propadanja, ki se kaže predvsem v neprestano naraščajočem zadolževanju. Kaj je zadolžen kmet, ve prav za prav samo oni, ki je sam kaj takega skusil. Kako težko se je izkoptati iz dolgov, vedo predvsem oni, ki dolgo niso mogli dihati ravno zavoljo svojih dolgov. Zato popolnoma pravilno pravi slovenska narodna modrost, da kdor je dolžan, je na zdravem telesu bolan!

Pisatelj govori najprej o Irčih in Angležih, ki so bili že tedaj — mrtvi kmetje, zakaj irskega in angleškega kmečkega stanu tedaj ni bilo več! Pa zakaj ne? To je bila posledica kmetu sovražne državne politike, ki je ubila ondotnega kmetovalca, da si je moral reवेž iskati kruha v tujini! ... Iz tega pa si mi lahko vzamemo nauk: kdor se bojuje za to, da se vrnejo našemu kmečkemu stanu pogoji njegovega obstoja, kdor deluje za kmečki stan, se bojuje in deluje s tem že tudi za ohranjenje duševnih blagov: vere, omike, narodnosti. Če to kje velja, velja pri nas, ki smo predvsem poljedelska država. Tukaj se ne sme nihče šaliti s kmečkim stanom, zakaj kakor se godi kmetu, tako se godi vsem državljanom, in če kmet propada, propada i država. Tega menim, da mi ni treba šele dokazovati, zakaj kdor ima količkaj odprte oči, lahko sami vidi.

Prav malo bolje nego irskemu in angleškemu »kmetu«, se godi poljedelcu v Siciliji in Italiji, kjer se še do danes niso razmere dosti spremenile. Tamkaj so kmetje skoraj vsi »colonici ali najemniki, ki morajo svojemu gospodarju obdelavati polje, njim pa ostane komaj tretjina pridelka, le včasih se pogodijo za polovico! Propadajoči poljedelski stan v Sici-

liji je že tako obubožal, da se niti izdeljevati ne more, ker se tudi za to zahteva vendar še nekakšno, četudi majhno premoženje! Najhujše je pa to, ker so taki siromaki dostopni za vse prevratne nauke in so pripravljeni učititi lastno državo in ves svet. Ravno ta nevarnost proti danes vsemu svetu bolj kot kdajkoli. Le pomislimo na milijone in milijone brezposelnih, ki vznemirjajo ves svet in marsikomu delajo sive lase ter grenijo življenje.

Precej ugodnejše razmere pa vladajo v Belgiji in na Holandskem. Sicer se morajo tudi tamkaj poljedelci boriti za svoje življenje, vendar so se izvili iz kapitalističnih krepiljev in kakor dokazuje najnovjše stanje, so se krepko postavili na lastne noge. Toda s čim so si tako opomogli? Z ničemer drugim nego z unimim, s pametnim gospodarstvom! Poljedelstvo so marsikje spremenili v vrtnarstvo, ki je siljajno razvito in prinaša vsako leto prelepe dohodke. Tudi živinoreja in mlakarstvo je danes prav v teh deželah na visku in tudi to so dosegli z delavnostjo in razumnostjo. In danes morda ni v Evropi države, kjer bi kmet tako trdno stal kakor ravno na Holandskem in v Belgiji. Tukaj ni tako hude gospodarske krize, kar je v prvi vrsti zasluga močno razvitega združništva in kmetске skupnosti, ki družiti te trdne in zanesljive kmetovalce. Sicer moramo končno še to upoštevati, da so te države, enako kakor Norveška, ki o njej tudi dr. Jan. Krek nekaj govori, na mirnih in varnih krajih, ne pa na tako važnih križiščih kakor mi. One se lepo v miru razvijajo, medtem ko je pri nas vse drugače. Toda tudi tega ne smemo pozabiti, marveč se moramo od teh kmetov naučiti delati, skupaj držati, izobraževati se in po pameti napredovati pa modernizirati tudi svoje gospodarstvo. Že večkrat sem preudarjal o tem in prišel do sklepa, da nas bo edino to rešilo. Pa še to mi je prišlo na misel, da se bo treba tudi pri nas bolj posvetiti

vrtnarstvu! Zakaj še zmerom uvažamo toliko vagonov razne zelenjave iz Italije, ko bi vendar lahko vse to doma pridelali! V tem oziru bo treba še marsikaj predužgati in izboljšati. Od vsakega se moramo česa naučiti!

V Švici in na Francoskem, ki ju v naslednjem poglavju obravnava pisatelj, ni bilo ne takrat posebno ubupno in tudi danes ni. Švicar se še zmerom drži, znal si je ustvariti trdno organizacijo, na katero se lahko nasloni ob času potrebe. Na Francoskem sicer tudi ni posebne sliške, ker imajo kmetje vsaj dovolj zemlje, kar je vsekakor dosti vredno. In tako je danes Francija v Evropi na prvem mestu po tem, da ima najmanj brezposelnih. Francosko poljedelstvo ima kljub nekaterim pomanjkljivostim lepo bodočnost, prav tako švicarsko.

Zatem pa preskoči pisatelj »Črni bukve« naravnost čez morje — v Ameriko. Zvezne države v Severni Ameriki! Tukaj vladajo prav posebne razmere; Amerikanec precej drugače živi kakor Evropejec. Tudi ameriškanski kmet se nemalo razlikuje od našega. Že državne postavle so nekoliko drugačne kot pri nas, a tudi zemlja je drugačna kot naša in še drugače razdeljena kot pri nas. V Ameriki so posestva precej velika, po našem pojmovanju so to naravnost veleposestva. Ameriškanski kmet ali farmer ima toliko zemlje, da vse niti obdelati ne more. Ker je svet največ raven, delajo skoraj vse s poljedelskimi stroji in pridelajo neprimerno več, nego morejo porabiti. To pa potem izvažajo, in ker njihove carinske razmere močno pospešujejo izvoz poljedelskih proizvodov, se mnogokrat zgodi, da je v Sloveniji cenejša ameriška pšenica, kakor vojvodinska ali banaška, da o naši domači sploh ne govorimo. Malo ali nič drugače je v Argentini, kjer je prav tako zemlja čudovito rodovitna. Nesreča je le v tem, da jo imajo največ v rokah posameznih veleposestnikov, ki jo potem prav po oduhu prodajajo raznim priseljencem, zla-

Granata raztrgala sedem otrok. Na polju v bližini poljskega Lvova se je pripetila nedavno strašna nesreča. 12 dečkov je našlo na poti iz šole domov granato in jo skušalo odpreti. Pri tem je granata eksplodirala, kar je imelo strašne posledice. Štiri dečke je raztrgalo na drobne kose, trem pa je potrgalo roke ali noge, tako da so jih umirajoče prepeljali v bolnico. Tudi ostalih pet dečkov je bilo več ali manj težko ranjenih in jih je bilo tudi treba odpeljati v bolnico. Strašno eksplozijo je bilo slišati več kilometrov daleč.

Dobro je pozna. — Kaj, z Lilo se hočeš oženiti? Saj jo poznaš šele tri dni. — Ne, motiš se. Saj sem že dve leti v službi banke, kjer ima njen oče naloženo svoje premoženje.

Dobro povedano. — Avtomobilist, ki ga je bil stražnik ustavil zaradi prehitre vožnje, je bil zelo ogorčen. — Nikar me ne poučujite, je dejal; o avtomobilizmu vem toliko, da bi mogel s tem napolniti cele knjige! — Je že mogoče, je mirno odgovorilo oko postave. — Toda z očim, česar ne veste, bi mogli napolniti bolnišnico...

»Bog nam ohrani našega župnika!... Prečastiti, morda imate pri sebi kaj drobiža, s katerim bi mogli pomagati ubogi vdovi?«

Priznati moram, da me vsa ta hvala, ki je veljala meni, ni posebno potolažila. Prišel sem domov, se vsedel k svoji mizici in premišljeval.

Osem je že moralo biti ali celo več. Mrak je silil v sobo in knjige ter slike so bile že zelo nejasne. Nenadoma je začignjal zvonček pri vratih. Ker je bila cesta blatna, ni prav nič čudnega, če sem preslišal ropotanje voza. Vrvaval sem se v naslanjaču, potegnili predse breviri in ga odprl. Jutranjice in hvalnice naslednjega dne sem sicer po stari navadi irskih duhovnikov zmolil že pred večerjo, toda, nekje sem bral, da je vedno dobro, če napravimo na obiskovavca dober vtis. Prav nič si nisem želel, da bi si kdo mislil o meni, da sem pred dvema ali tremi minutami še spal. Vstopila je moja stara gospodinja Hana. V roki je držala drobno posetnico, zavito v predpasnik, da bi je ne umazala. Pograbil sem posetnico in vprašal:

»Kdo je?«

»Ne poznam ga, prečastiti!« je hitela z odgovorom.

»Ali je duhovnik?«

»Ne, ampak zdi se mi, da je gospod,« je šepetala,

»govori kakor v gradu pri gospodu Campionu.«

Prižgala je svečo in prebral sem ime: »Rev.

Eduard Lethiby, B. A. C. C.«

»To je moj novi kaplan!« sem vzkliznil.

»Oh!« je rekla Hana. Občudovanje in spoštovanje do »tujega gospoda« je popolnoma izginilo, ko je izvedela, da je samo kaplan.

Sel sem v vežo in pozdravil svojega novega kaplana z vso prisrčnostjo in prijaznostjo, kolikor mi je bilo mogoče. V veži je bilo pretesno, da bi si ga

mogel ogledati, toda po izgovorjenih besedah sem takoj ugotovil nekaj stvari. Požiral je zadnje zloge besed, soglasnike je izgovarjal preostro in zategoval ter poudarjal samoglasnike. To je bil ves poudarek, ki ga je imel; natančen, odločen in formalen, podoben mrliškemu zvončku, ki z jasnim, visokim glasom udarja na človeška srca.

»Oprostite, da sem vas klical,« se je začel opravičevati, »upam, da mi bošče oprostili, ker vas motim ob tako neugodni uri; toda popoln neznanec sem v tem kraju in zato sem vas prišel prositi, da mi pokazete, kje je gostilna.«

»Samo ena je v vasi,« sem mu počasi odgovoril. »Ima tudi to prednost, da je v njej nastanjena pošta, skladišče za najraznovrstnejše blago od najmodernejših zaponk do svinjske gnjati in nasoljene slanine. Tam so duhovi, katerih bi se sramovalo tudi mesto ob Bosporu; pred kratkim so se vgnezdili tam čedni stanovalci in sicer dvoje amaconk, ki bosta danes na večer izvajali v šoli izbrane prizore iz »Maritana«, in pijan akrobat, zapuščina zadnjega cirkusa, ki se je pred dnevi mudil v vasi.«

»Bog ne daj!« je izpregovoril s težavo.

Dozdevalo se mi je, da sem ga razburil in to sem nameraval. Ker sem dosegel svoj namen, sem se nekoliko omehčal.

»Če pa se že hočete zadovoljiti,« sem nadaljeval, »s preprostim stanovanjem in preprosto hrano, katero vam lahko nudim do župnišče, bom vesel, če vas morem pozdraviti kot svojega gosta, dokler se ne preselite v novo stanovanje.«

* Carigrad, ki je znan po svoji lepi legi in še bolj po nesnagi.

Vesele božične praznike

želi in se priporoča
c. občinstvu za na-
daljnjo naklonjenost

kamnoseško in kiparsko podjetje
FRANJO KUNOVAR
pokopališče Sv. Križ — Ljubljana

Brinje, fige in slive

za žganjekuho prodaja po najnižji ceni trvdka
IVAN JELACIN, Ljubljana, Emonska cesta št. 2.

Vesele božične praznike in sročno novo leto
želi
JAKOB GRILC, trgovec
TREBNJE

Vsakovrstne ure zlatnina, srebro in optični predmeti

po najnižjih cenah pri
L. VILHAR, urar
LJUBLJANA
Sv. Petra cesta 36

n Izžrebane številke loterije Kmetijske po-
družnice v Vojniku. 3933, 9633, 135, 253, 1988, 1239,
133, 107, 2769, 307, 712, 6652, 9681, 9580, 8197,
9716, 9284, 1718, 3565, 6153, 7902, 9742, 5107, 3349,
2793, 1727, 1421, 2128, 1405, 3947, 9633, 1089, 4089,
9897, 4252, 1278, 4950, 3994, 1387, 211, 4801, 7733,
560, 813, 6859, 6951, 8111, 3489, 6038, 6391, 9340,
9828, 6025, 7380, 6458, 6523, 134, 7475, 2487, 8422,
9010, 9750, 7879, 8243, 8402, 3954, 8926, 4977, 2051,
7996, 7448, 3715, 4576, 1492, 8992, 5001, 9670, 721,
9625, 753, 5320, 4291, 7974, 5974, 2974, 5608, 5937,
5556, 5967, 6451, 6868, 9995, 4487, 3560, 3592, 4270,
4613, 8119, 8582, 2114, 3620, 4682, 6412, 4382, 3296,
1384, 2833, 1509, 1637, 3476, 2651, 4917, 2296, 5521,
3632, 7031, 2991, 8951, 8791, 8672, 4049, 7931, 4548,
8178, 9555, 6211, 4039, 4751, 5949, 3034, 8534, 4996,
5211, 4481, 4790, 4386, 9419, 1386, 4512, 441, 2937,
6668, 5948, 7027, 4175, 6156, 353, 2329, 1786, 6624,
6991, 3548, 116, 272, 5025, 4598, 6508, 1658, 1201,
2998, 4865, 4400, 4555, 2309, 56, 8383, 8367, 6441,
3705, 361, 3361, 223, 1709, 4136, 8970, 2873, 5603,
700, 2873, 2620, 160, 5418, 352, 8125, 8718, 2534,
2884, 6115, 7267, 6732, 2115, 2377, 5534, 6534, 3124,
488, 1423, 1988, 7096, 5660.

Vsem, kateri ste kakorkoli pripomogli k gor-
nji prireditvi, izreka odbor iskreno zahvalo.
Za morebitne pomote uredništvo ni odgo-
vorno!

Zene in dekleta, ki na ženski list Vigred še
niste naročene, pišite še danes na upravo Vigredi,
Ljubljana, Ljudski dom, naj Vam takoj pošlje ju-
narsko številko. Gotovo Vam bo list tako uga-
jal, da boste postale redne naročnice. — Letna
naročnina znaša 25 Din.

n Lepo branje. Do solz je bil ganjen še vsak
kdor je prebral povest »Henoh Ardenc«, prevedeno
iz angleščine in pravkar na svetlo dano. Povest
pripravljuje, kako se je mornar Henoh, deset let
pogrešan, vrnil domov na Angleško in kako je
našel vse spremenjeno: nihče ga ni več poznal.
Sam se pa tudi ni hotel izdati. In tako je živel
blizu žene, ki se je bila vprav v desetem letu po
dolgem obotavljanju vendarle poročila, in poleg
svojih dvoje otrok — nepoznan. Da ne bi ženi
povzročil novega gorja, je — molčal. Bil je res
močna duša, močan značaj. V bridkosti je
iskal tolažbo v veri v Boga in pa v molitvi. —
Vsako prosvetno društvo naj bi si jo nabavilo.
Stane vezana 8 Din s poštnino vred. Ima pa 43
strani in štiri slike. Angleški izvirnik je spisal
slovesni pesnik A. Tennyson l. 1864. Prevedena je
že skoro v vse jezike. V slovenščino jo je prevedel
J. D. Piše se ponjo ali upravi Vigredi, Ljubljana,
Ljudski dom, ali pa Jugoslovanski knjigarni v
Ljubljani.

d 72.000 dinarjev je do današnjega
dne izplačala »Domoljubov« uprava svoj-
im naročnikom-pogorelcem in ne samo
68.000 Din. Ko je bil namreč že sestavljen
in natisnjen zadnji objavljene pregled iz-
plačanih požarnih podpor, smo izplačali
znesek Din 2000.— še 35. pogorelcu Aloj-
ziju Koleši na Migalski Gorji 17, občina
Mirna, in dne 7. decembra pa 36. pogorelcu
Antonu Udoviču v Repčah 12, občina
Trebnje, ki so mu 4. dec. pogorela popol-
noma vsa poslopja s hišo vred.

Francoska je sporočila Ameriki, da ne
bo izplačala vojnih dolgov v znesku 19 mi-
lijonov 600.000, ki so zapadli 15. t. m.

Mali oglasnik

Vsaka drobna vrstica ali nje prostor velja za
enkrat Din 5. Naročniki »Domoljuba« plačajo
samo polovico, ako kupujejo kmetijske po-
trebščine ali prodajajo svoje pridelke ali
iščejo poslov odzroma obrtniki pomočnikov
ali vajencev in narobe.

Dekle kmečkih staršev
staro do 15 let,
ki bi pomagalo l leto
pri gospodinjstvu, a tež
leto bi nastopilo kot
učenka in trgovini z me-
šanim blagom — takoj
sprejem. — Naslov v
upravi »Domoljuba« št.
14.836.

Vajenca za krojaško
obrt z oskrbo
v hiši, sprejme I. Gol-
tez, Ježica pri Ljubljani.

Pes eno leto star, sred-
nje velik, hud, z
na verigo, naprodaj. —
Naslov v upravi »Dom-
oljuba«, št. 14.826.

Mesarskega učenca
iz poštene hiše, sprej-
me Franc Bogataj, mes-
sar, Železniki.

Slamoreznic na ročni
pogon
kupi Jakob Kermelj,
Sp. Pirniče 37, Medvode

Posnemalnik nov, še
malo
rabljen, se proda. —
Naslov se izve pri po-
družnici »Slovenca« v
Novem mestu.

Dekle vajeno živine in
vsakega kmetij-
skega dela, gre 2 leti
služit. Naslov v podr.
»Slovenca«, Novo mesto.

Orožje in municija
»Orožarnica« J.
Pastušić, Zagreb, Zri-
njevac 15. - Zahtevajte
cenik!

250 dinarjev dnevno
zaslužite z obiskova-
njem ljudi v Vašem
okraj! - »Kos most,
Ljubljana, poštni pre-
dal 307. - Znamko za
odgovor.

Učenca za fotografsko
obrt sprejem
po novem letu — Po-
nudbe je poslati na
upravo Domoljuba pod
šifro »Veselje in na-
darjen risar« št. 14230.

Vajenca pridnega in
zdravega
sprejem za sedlarsko
obrt. — Franc Požar,
sedl. mojster, Dravlje
št. 66. St. Vid nad
Ljubljano.

Apneni prah za gnoje-
nje po-
šilja v vagonih rinfuza
Mirko Weinberger,
apnenica, Zagorje ob
Savi.

Vajenca krepkega, za
mizarstvo
obrt, takoj sprejem.
Hrana in stanovanje v
hiši. — Jančec Logar,
strojno mizarstvo, Ze-
lezniki št. 92.

Bolni na pljučih!

Tisoči že ozdravljeni!

Zahtevajte takoj knjigo o moji
novi umetnosti prehranjevanja,

ki je že marsikoga rešila. Ona more poleg
vsakega načina življenja pomagati, da se
bolezen hitro premaga. Nežno znojenje
in kašelj prenehata, teža telesa se zviša ter
po popolnjenju sčasoma bolezen preneha.

Resni možje

zdravniške vede potrjujejo prednost te
moje metode in jo radi priporočajo. Cim
prej pričnete z mojmi načini prehra-
njevanja, tem bolje.

Popolnoma zastoj in
poštine prosto

dobite mojo knjigo, iz katere boste črpali
mnogo koristnega.

Pišite takoj, zastoluje tudi dopisnica.
Zbiralnica za pošto:

GEORG FULGNER, BERLIN-EUKÖLLN,
Ringbahnstrasse 24. Abt. 488.

Za naš denar naj se kupujejo naši domači proizvodi!

 Adria prah za pečivo pripravite se na naš recept.	 Vanilin-sladoh pripravite si sladko pecivo.	 Pekin pripravite si sladko pecivo.
---	---	---

Še vsak izum se je tekom časa
izpopolnil. Do najvišje popol-
nosti se je pa dvignil pečivni
prah naš domače znamke
»ADRIA«, ki tudi **Jamči**
za sigurno in popolno uspejete.
Nekaj izbranih receptov je od-
tisnjenih na samih vrečkah
blaga; ako pa želite kaj poseb-
nega, izvolite se obrniti na

Tovarno pečilnih
prahov
»ADRIA«
LJUBLJANA, poštni predal št. 124.

V vsako hišo Domoljuba!

Zenske snožke, črne in ružave, za visoko in nizko peto.
Prodajamo jih z jamstvom za vsak par.

Zenski polvisoki gumijasti čevlji s toplo podlo o.
Noge iz leda jo v njih jako elegantno.

ZA OTROKE!

Za zimo in slabo vreme. Varuje noge mokrote tudi v najslabšem vremenu.

Prvovrstne moške galoše za dež, sneg in blato
Jamčimo za vsak par.

Moderno, elegantno in trajno!
Kvalitetno blago!

Po najnižjih cenah!

Brinje in fige dobite večno v najboljši kakovosti pri **FRAN POGAČNIK-u**, Ljubljana, Dunajska cesta št. 67 (nasproti mitnici).

Ure, zlatnino in srebrnino

kupite poceni in dobro pri vrčki

H. SUTTNER
Ljubljana 1

Prešernova ulica št. 4
Razpošilja se na vse kraje Evrope, Amerike, Afrike, Azije in Avstralije
Lastna protokolirana tovarna ur v Švici.
Ure v vseh cenah od Din 44— naprej.
Št. 120 Kovinasta anker ura Din 44—, s sekundnim kazalcem Din 78—.

Št. 121. Ista z radijem Din 58—, s sekundnim kazalcem Din 94—. Št. 125. Budilna ura 16 cm visoka Din 49—, z radijem Din 76—. Zahtevajte veliki ilustrovani cenik zastoj in poštnine prosto od

H. SUTTNER, LJUBLJANA 1

ŽENITNA PONUDBA.

Vdove-obrtnik, čevljar s trgovino v predmestju, srednje starosti, z malo družinico, trezen, miren in dobrega srca, brez posebnega premoženja, dobi pa v dveh letih izplačano zajamčeno vsoto do 250 tisoč Din, želi poročiti gospodično ali vdovo enakega značaja in z nekaj premoženja v starosti 33 do 45 let. Le resne ponudbe, če mogoče s sliko, ki se vrne, na upravo »Domoljuba« pod šifro »Srečna bodočnost«. Tajnost zajamčena.

Igra na podeželskem odru je dosegla svoj dramatski višek ko je kruti oče spodil hčer iz hiše rekoč: »Poberi se in nikdar več mi ne hodi pred oči.«

Hčer je proseče dvignila roki: »Oče, moj oče, kam naj se denem, kam naj grem?«

Globoka tišina po dvorani, ko se iz ozadja oglasi ženski glas: »Kar z menoj pojdi, bo že še prostora pri meni.«

PRVOVRSTNO VINSKO TRSJE

z garancijo v najboljših sortah po 1 Din dobite pri Dolinšek, Kamnica, p. Maribor. Zahtevajte seznam in ponudbo!

DAJTE OTROKOM »Vrtece« ali »Angelčke«, oba nudita prav tečno hrano za naše male. »Vrtece« stane 15 Din, »Angelčke« 5 Din na leto.

REGENTIN Nov poklic

za damo in gospodo z vpo-
lavo strojnega pletar-
stva v hiši.

Zajamčen zaslužek ra-
1500 Din mesečno.

Ker provzamamo izgotov-
ljeno blago, plačamo za
suzek za pletenja in
dostavmo v izdelavo
projo. Pisite še danes po
brezplačno prospektu na
l'omna Pietarska 1 du-
stija, št. 6, Jos p. Kallš,
arbor, Trubarjeva 2.

Poravnajte naročnino!

Hranilnica in posojilnica

reg. zadruga z neomejeno zavezo

▼ KAMNIKU

Šuštna št. 22 (v lastni hiši)

Obreduje hranilne vloge najugodnejše.
Do konca februarja 1932 sprejema tudi
neizgosane tisočske. Za zamenjavo istih
bo preskrbela posojilnica sama.

ZADRUŽNA GOSPODARSKA BANKA

Brsojavni naslov:
GOSPOBANKA

D. D. V LJUBLJANI (Miklošičeva cesta 10)

Telefon št. 2057, 2470, 2979

Vloge nad Din 500,000.000

PODRUŽNICE: Bled, Novi Sad, Kranj, Šibenik,
Maribor, Kočevlje, Celje, Sombor, Djakovo, Split.

Kapital in rezer. nad Din 16,000.000

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje

Poslovne zveze s prvovrstnimi zavodi na vseh tržiščih v tu- in inozemstvu